

Bestemmingsplan

Natuurbegraafplaats Maashorst

Gemeente Landerd

Contactpersoon:
Drs. G. Stoffelen
Praedium Coöperatie

Bezoek en postadres:
Huize Muysierick
Dijk van Maurick 1
5261 NA Vught
T: 06-20070879
E: info@praedium.eu
I: www.praedium.eu

**Praedium: ontwikkelaars
van een duurzaam buitengebied**

Bestemmingsplan

Naturbegraafplaats Maashorst,
Franse Baan 2, Gemeente Landerd

Gemeente Landerd
December 2014

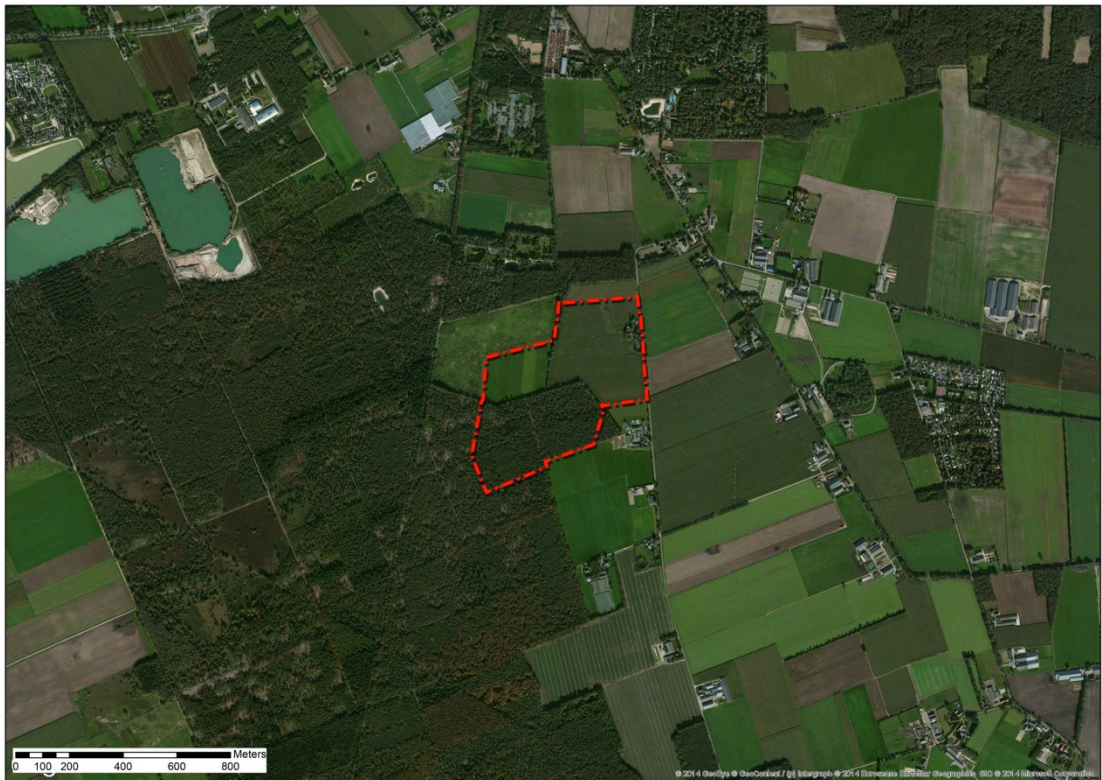
NL.IMRO.1685.bpnbpMaashorst-VA01

INHOUDSOPGAVE

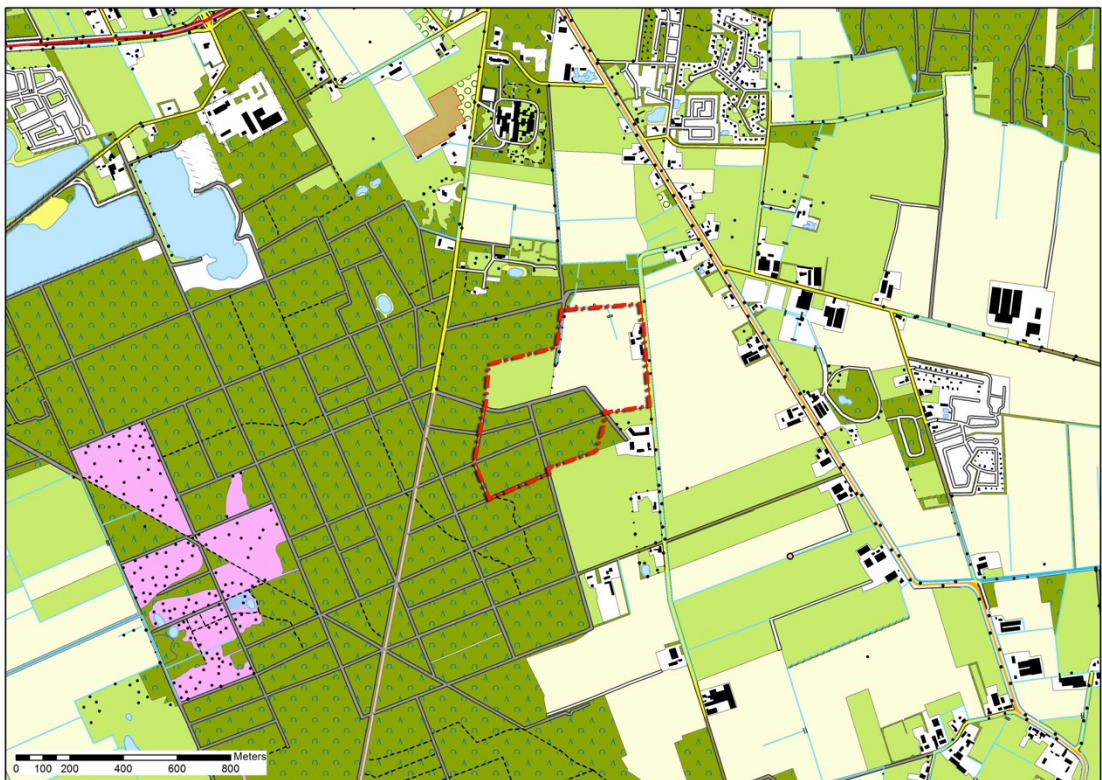
1. INLEIDING	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Plangebied	7
1.3 Vigerende bestemmingsplannen	7
1.4 Leeswijzer	7
2. HET PLAN	9
2.1 Inleiding	9
2.2 Huidige situatie	9
2.3 Toekomstige situatie	9
3. BELEIDSKADER	13
3.1 Inleiding	13
3.2 Rijksbeleid	13
3.3 Provinciaal beleid	18
3.4 Regionaal beleid	29
3.5 Gemeentelijk beleid	30
3.6 Waterschapsbeleid	38
4. PLANOLOGISCHE ASPECTEN	40
4.1 Inleiding	40
4.2 Flora en fauna	40
4.3 Water	43
4.4 Milieu	46
4.5 Cultuurhistorie	51
4.6 Aardkunde	52
4.7 Archeologie	53
4.8 Verkeerskundige aspecten	54
4.9 Kabels en leidingen	55
4.10 Belangen van derden	55
4.11 Volksgezondheid	55
5. JURIDISCHE ASPECTEN	56
5.1 Planvorm	56
5.2 Toelichting op de bestemmingen	56
6. HAALBAARHEID	59
6.1 Financieel economische uitvoerbaarheid	59
6.2 Maatschappelijke haalbaarheid	60

BIJLAGEN:

- Quickscan flora- en fauna Franse Baan te Schaijk, Eelerwoude, juni 2014.
- Onderzoek vogels en vleermuizen, Eelerwoude, oktober 2014.
- Natuurbegraafplaats De Maashorst Inrichtings- en Natuurbeheerplan, Praedium Coöperatie u.a., juni 2014.
- Bodemkundig/hydrologisch onderzoek op twee toekomstige natuurbegraafplaatsen in Schaijk en Berlicum, Alterra, 2013.
- Verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, Goudappel Coffeng, juni 2014.
- Onderzoek bedrijven en milieuzonering, G&O consult, juni 2014.
- Onderzoek milieueffecten begraafplaatsen Noord-Brabant, AGEL adviseurs, juni 2013.
- Archeologisch advies voor de locatie Natuurbegraafplaats De Maashorst te Schaijk, Archeodienst, 2013.
- Inrichtingsschets Natuurbegraafplaats Maashorst, juni 2014.
- Verkennend bodemonderzoek Franse Baan 2 te Schaijk gemeente Landerd, Econsultancy mei 2009.
- Verkennend bodemonderzoek Franse Baan 2 in Schaijk, Envita ingenieursbureau, januari 2014.
- HNO Berekening, Natuurbegraafplaats Maashorst, juni 2014.
- Vooroverlegreactie Waterschap Aa en Maas, april 2014.
- Vooroverlegreactie Provincie Noord-Brabant, mei 2014.
- Nota van inspraak, gemeente Landerd, oktober 2014.
- Planschade risico Natuurbegraafplaats Maashorst te Schaijk, Gloudemans, oktober 2014.
- Raadsbesluit, 11 december 2014.

Figuur 1. Uitsnede luchtfoto.

Figuur 2. Uitsnede topografische kaart.

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Rest In Nature is voornemens om het voormalige agrarische bedrijf gelegen aan de Franse Baan 2 te Schaijk, en het achterliggende gebied, te ontwikkelen tot een natuurbegraafplaats. Natuurbegraven is een relatief nieuwe wijze van begraven waarbij wordt begraven in een natuurlijke omgeving. Een natuurbegraafplaats is in de eerste plaats een bos of een natuurgebied en in de tweede plaats een begraafplaats.

Het initiatief is in strijd met het vigerende bestemmingsplan. Voor de realisatie van 'Natuurbegraafplaats Maashorst' is daarom een partiële herziening van het Bestemmingsplan Buitengebied nodig ex. artikel 3.1 van de Wet Ruimtelijke Ordening.

Door de gemeenteraad van Landerd is op 5 februari 2013 besloten in te stemmen met de verkoop van extra gronden en het opstarten van een planologische procedure ten behoeve van de ontwikkeling van een natuurbegraafplaats aan de Franse Baan 2 te Schaijk.

1.2 Plangebied

Het plangebied voor 'Natuurbegraafplaats Maashorst' is gelegen te Schaijk in de gemeente Landerd. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door de Legerstraat, aan de oostkant door de Franse Baan en aan de westkant door natuurgebied de Maashorst. Aan de zuidkant bevindt zich het bedrijf 'Groepsaccommodatie de Buitenhorst'.

1.3 Vigerende bestemmingsplannen

Het bestemmingsplan Natuurbegraafplaats Maashorst betreft een partiële herziening van Bestemmingsplan Buitengebied Landerd 2013, zoals vastgesteld op 23 mei 2013.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de huidige en de toekomstige situatie geschetst. Hoofdstuk 3 bevat het beleidskader. In hoofdstuk 4 wordt de toelaatbaarheid van het initiatief vanuit planologische aspecten beoordeeld en onderbouwd aan de hand van verrichte onderzoeken. Hoofdstuk 5 bevat de juridische toelichting op de regels en de verbeelding. In hoofdstuk 6 wordt vervolgens de haalbaarheid van het plan nader toegelicht.

Figuur 3: Inrichtingsschets Natuurbegraafplaats Maashorst.

2. HET PLAN

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven wat de gedachte achter voorliggend plan is. Allereerst wordt de huidige situatie van het plangebied beschreven (§ 2.2) en vervolgens wordt ingegaan op de toekomstige situatie (§ 2.3).

2.2 Huidige situatie

Het plangebied is in totaal 28,9 hectare groot en bestaat in de huidige situatie uit 12,2ha monotoon naaldbos, 16,2ha landbouwgrond en een agrarisch bouwblok van 5.000m², bekend als Franse Baan 2. Op het bouwblok is een woning gelegen en een aantal verouderde bedrijfsgebouwen in de vorm van loodsen en stallen. De landbouwgrond bestaat uit 11,6 ha akkerland en 4,6 ha grasland. In de omgeving van het plangebied liggen een aantal bedrijven: Groepsaccommodatie De Buitenhorst ten zuiden van het plangebied, Camping de Holenberg aan de noordwestzijde van het plangebied en een varkenshouderij aan de oostkant van het plangebied.

2.3 Toekomstige situatie

2.3.1 Natuurbegraven volgens Rest in Nature

Binnen de visie van Rest in Nature is natuurbegraven een manier van begraven waarbij de nadruk wordt gelegd op twee functies, namelijk; natuur en begraven. Om tegemoet te komen aan de wens om na de dood een mooie plek te hebben waar nabestaanden graag naartoe gaan, is er bij deze manier van begraven in de eerste plaats sprake van natuurontwikkeling. Dit betekent dat er geen ruimte is voor blijvende grafmonumenten anders dan een eenvoudig houten gedenkteken in de vorm van een vergankelijke boomschijf met een inscriptie, die naar verloop van jaren zal vergaan en opgenomen zal worden door de natuur. Een natuurbegraafplaats is een plek waar rust, ruimte en natuurbeleving voorop staan. Naast ontwikkeling en versterking van de natuurwaarden is begraven de belangrijkste functie van een natuurbegraafplaats. Om de bestaande natuurwaarden niet aan te tasten wordt zeer zorgvuldig begraven. Bij het begraven wordt gebruik gemaakt van onbehandelde / onbewerkte natuurlijke materialen voor de kist of lijkwade, kleding, urn en grafmarkering. Tevens wordt bij de aanleg van graven de top laag van de bodem apart gehouden en na de begrafenis weer teruggelegd om aanwezige flora en fauna zo veel mogelijk te sparen.

De functie 'begraven' is de economische drager voor de ontwikkeling van het terrein tot natuurgebied. De keuze voor deze economische drager brengt met zich mee dat ruimte geboden moet worden aan noodzakelijke voorzieningen voor een begraafplaats. De voorzieningen bestaan uit een passend gebouw, voldoende ruimte voor parkeren en een goede ontsluiting.

Voor Rest in Nature is 'duurzaamheid' een belangrijke leidraad bij de ontwikkeling van een natuurbegraafplaats. Voor de inrichting en het beheer van een natuurbegraafplaats gelden daarom een aantal uitgangspunten:

- Gebouwen worden opgetrokken uit duurzame materialen,
- Alleen inheemse, gebiedseigen beplanting,
- Vergankelijke boomschijf als grafmonument,
- Geen uitstrooiing van as in verband met de verstorende werking,
- Gebruik van natuurlijke materialen bij een begrafenis,

2.3.2 Inrichting Natuurbegraafplaats Maashorst

De toekomstige situatie is beschreven in het inrichting- en beheerplan¹ voor Natuurbegraafplaats Maashorst. In deze paragraaf worden de belangrijkste aspecten uit dit

---

¹ Natuurbegraafplaats De Maashorst, inrichtingsplan en natuurbeheerplan, Praedium, juni 2014.

plan beschreven. In de toekomstige situatie zijn er twee percelen met de bestemming 'Maatschappelijk' die samen een gekoppeld bestemmingsvlak vormen. Op beide percelen worden bedrijfsgebouwen ten behoeve van de natuurbegraafplaats gerealiseerd waarbij sprake is van slechts één bedrijf.

Ontwerp

Het plangebied bestaat op dit moment uit een deel bos, en een deel landbouwgrond. De grens tussen beide delen is hard. Het bos is gesloten zonder open plekken. Het akkerland en het weiland is open met één bestaande houtwal. Om beide delen met elkaar te verbinden en tot één natuurbegraafplaats te maken is een eenvoudige ontwerpingsgreep voorgesteld in de vorm van een stevig vierkant van lanen met op de hoeken bijzondere bomencirkels. Dit vierkant loopt deels door het bos en deels over de voormalige akker en weide en verbindt op deze manier de twee delen met elkaar. Daarnaast worden in het bos een aantal open plekken gemaakt en in het open schraalland worden bosschages aangelegd zodat ook op deze manier de twee delen meer verbinding met elkaar krijgen en minder verschillend worden.

De lanen zorgen voor een heldere oriëntatie voor de bezoekers van de natuurbegraafplaats.

Ook de informatie/ceremonieruimte vormt een duidelijk oriëntatiepunt als één van de hoekpunten van het vierkant. Op de natuurbegraafplaats worden naast lanen ook paden aangelegd die primair de bereikbaarheid van de graven tot doel hebben. Daarnaast maken de paden het mogelijk om een wandeling te maken over het natuurterrein.

Natuur

Op de natuurbegraafplaats van 28,9ha wordt ca. 11,2ha ingericht als nieuwe natuur. De nieuwe natuur bestaat uit schraal grasland met bosschages en struweel, bos, lanen, een hoogstamboomgaard en een grote poel. Het bestaande monotone naaldbos van 12,2 ha wordt omgevormd tot gemengd loofbos met boskamers en een mantel/zoomvegetatie.

Om privacy op de natuurbegraafplaats te realiseren wordt een piëteitszone van 10 meter aangelegd waar niet begraven wordt. Tevens wordt in deze zone in het open gebied een houtwal gerealiseerd om beslotenheid te realiseren. In het bos wordt geen houtwal aangelegd maar wordt de aanplant verdicht zodat ook hier de benodigde beslotenheid wordt gerealiseerd. De grond die vrijkomt bij de aanleg van de poel wordt gebruikt om delen van het terrein op een glooiende wijze op te hogen. De ophoging, zie paragraaf 4.3.1 'Grondwater' is van belang om de gronden geschikt te maken voor begraven i.v.m. de grondwaterstand. De noordoostelijke hoek van de natuurbegraafplaats wordt ingericht als fourageergebied voor de das. Hier wordt een hoogstamboomgaard gerealiseerd en zal worden ingezaaid met een gras-klavermengsel. De landbouwgrond rondom de bebouwing van de Franse Baan 2 wordt in gebruik genomen als beweid grasland.

Gebouwen

Voor het ontvangen van nabestaanden en geïnteresseerden wordt centraal op de natuurbegraafplaats een informatie/ceremonieruimte gerealiseerd. Deze ruimte zal ook gebruikt gaan worden voor afscheidsceremonies. De centrale ligging van het gebouw is van belang omdat beleving van de natuur een grote rol speelt op een natuurbegraafplaats. Het is daarom van belang om de ceremonies en de ontvangst van bezoekers in een groene omgeving te laten plaatsvinden en niet aan een weg, zoals op het bestaande bouwvlak het geval zou zijn. De vormgeving en de materialisering van het gebouw zorgen ervoor dat het gebouw past in zijn omgeving. Op het moment dat de begraafplaats ten einde is verliest het gebouw zijn functie en wordt het verwijderd.

In het bosgebied wordt een houten overkapping gerealiseerd welke dienst zal doen als schuil/zitplek. Op het huidige bouwvlak aan de Franse Baan wordt de woning en een bedrijfsgebouw herbouwd. Dit bedrijfsgebouw dient voor de opslag van materiaal.

Onderstaand wordt schematisch de huidige situatie vergeleken met de toekomstige.

	Huidige situatie	Toekomstige situatie
Oppervlak agrarisch gebruik	11,6ha akkerland 4,56ha grasland	4,56ha grasland (beweid weiland)
Oppervlakte natuur	12,2ha monotoon naaldbos	In totaal 23,4ha natuur waarvan: 7,8ha gemengd loofbos 2,3ha boskamers 0,3ha hoogstamboomgaard 1,7ha mantel/zoom vegetaties 2ha nieuw bos en houtwallen 0,5ha poel 7,8ha veld met schraalland met bosschages en struweel 1ha lanen en laanbeplanting
Bouwvlak en wegen en parkeerplaats	0,5 ha bouwvlak -	0,4ha en 0,1ha bouwvlak 0,4ha oprijlaan en parkeerplaats (halfverhard)

Tabel 1. Vergelijking huidige en toekomstige situatie 'Inrichting'.

Graven

Op de natuurbegraafplaats worden graven in het bos en in het open gebied gerealiseerd. In het bos zal de intensiteit van begraven minder hoog zijn dan in het open gebied doordat rekening gehouden wordt met de aanwezige bomen en hun wortels. Ook de grondwaterstand is in het bos een beperkende factor omdat buiten de open plekken in het bos niet opgehoogd kan worden. Bovendien valt het bos binnen het plangebied geheel samen met een gebied wat is aangewezen als gebied met een middelhoge archeologische verwachtingswaarde. In dit gebied zal de verstoring in verband met deze verwachtingswaarde niet hoger zijn dan 10% van het oppervlak.

Ontsluiten en parkeren

De natuurbegraafplaats wordt vanaf de Franse Baan ontsloten net als de woning en het bedrijfsgebouw. Om aan de parkeerbehoefte te voldoen worden 60 parkeerplaatsen gerealiseerd bij de informatie/ceremonieruimte. De parkeerplaatsen en de nieuwe oprijlaan worden in een halfverharding uitgevoerd.

In de tabel op de volgende pagina wordt een vergelijking gemaakt tussen de oppervlaktes van de bebouwing en de bouwvlakken in huidige en de toekomstige situatie.

	Huidige situatie	Nieuwe situatie	Wijziging
Aan Franse Baan			
Bouwvlak	5.000m ²	4.000m ²	-/- 1.000m ²
Schuren en bedrijfsgebouwen	1.500m ²	200m ²	-/- 1.300m ²
Woning met aanbouw	350m ²	350m ²	-
Erfverharding	400m ²	400m ²	-
Op natuurbegraafplaats			
Bouwvlak	-	1.000m ²	+ 1.000m ²
Informatie/ceremonieruimte	-	500m ²	+ 500m ²
Schuilgelegenheid	-	90m ²	+ 90m ²
Halfverharding parkeerplaats en oprijlaan	-	4.000m ²	+ 2.000m ²

Tabel 2. Vergelijking huidige en toekomstige situatie 'Bebouwing'.

3. BELEIDSKADER

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt onderhavig planvoornemen, en in het bijzonder de voorgestelde ruimtelijke ontwikkeling, getoetst aan de verschillende relevante beleidskaders op Rijks, provinciaal en gemeentelijk niveau.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vastgesteld. In deze structuurvisie staan de plannen voor ruimte en mobiliteit op rijksniveau centraal. Overheden, burgers en bedrijven krijgen de ruimte om zelf oplossingen te creëren. Het Rijk richt zich met name op het versterken van de internationale positie van Nederland en het behartigen van de nationale belangen.

De nieuwe SVIR vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de MobiliteitsAanpak, de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving en de ruimtelijke doelen en uitspraken in de PKB Tweede structuurschema militaire terreinen, de Agenda Landschap, de Agenda Vitaal Platteland en Pieken in de Delta. De Structuurvisie Nationaal Waterplan blijft in zijn huidige vorm als uitwerking van de SVIR bestaan.

Het Rijk zet zich voor wat betreft het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid in voor een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland. In de SVIR kiest het Rijk voor drie doelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor de drie rijksdoelen worden de onderwerpen van nationaal belang benoemd, waarmee het Rijk aangeeft waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken.

De 13 nationale belangen zijn als volgt:

Versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland:

1. Een excellent en internationaal bereikbaar vestigingsklimaat in de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren;
2. Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie;
3. Ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen ;
4. Efficiënt gebruik van de ondergrond.

Verbeteren bereikbaarheid: Slim Investeren, Innoveren en Instandhouden:

5. Een robuust hoofdnetwerk van weg, spoor en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen;
6. Betere benutting van de capaciteit van het bestaande mobiliteitssysteem van weg, spoor en vaarwegen;
7. Het instandhouden van de hoofdnetwerken van weg, spoor en vaarwegen om het functioneren van de netwerken te waarborgen;

Waarborgen kwaliteit leefomgeving:

8. Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water), bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's;

9. Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling;
10. Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten;
11. Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten;
12. Ruimte voor militaire terreinen en activiteiten;
13. Zorgvuldige afwegingen en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke plannen.

Voor een aanpak die Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig maakt, moet het roer in het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid om. Er is nu te vaak sprake van bestuurlijke drukte, ingewikkelde regelgeving of een sectorale blik. Daarom brengt het Rijk de ruimtelijke ordening zo dicht mogelijk bij diegene die het aangaat (burgers en bedrijven) en laat het meer over aan gemeenten en provincies ('decentraal, tenzij...') en komt de gebruiker centraal te staan. Het Rijk kiest daarom ook voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts dertien nationale belangen. Buiten deze dertien belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

Conclusie

Voor het plangebied heeft het beleid uit de SVIR geen specifieke consequenties.

3.2.2 Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd.

Conclusie

Er is geen sprake van beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet ter plaatse of in de nabijheid van het plangebied. Op ongeveer 20 km afstand ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Bruuk'.

3.2.3 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Op 1 oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden. Deze wet bundelt de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden. In de Natuurbeschermingswet 1998 zijn ook de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. Onder de Natuurbeschermingswet 1998 worden de Natura 2000-gebieden, Natuurmonumenten en Wetlands aangewezen en beschermd. Verder is deze wet de basis voor het nationale Natuurbeleidsplan waarin de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geregeld. De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid.

Conclusie

Het plangebied is in belangrijke mate gelegen binnen de EHS. Om die reden heeft nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezige waarden en de effecten van de voorgenomen ontwikkeling op de aanwezige of potentiële ecologische waarden. In de Quicksan flora- en fauna² is onderzocht of de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS aantast. De ontwikkeling van de begraafplaats blijkt zeer beperkt effect te hebben op die waarden en kenmerken. Naar verwachting intensificeert het beoogd menselijk

---

² Quicksan flora- en fauna Franse Baan te Schaijk, Eelerwoude, juni 2014.

gebruik van het gebied in de vorm van wandelen en begrafenissen nauwelijks ten opzichte van de huidige situatie (alleen recreatief). Het parkeren is gesitueerd buiten de EHS. De natuurontwikkelingsmaatregelen zorgen bovendien voor een toename van de biodiversiteit in het gebied. Die verbetering van het leefgebied van veel flora & fauna sluit aan op de doelstelling voor behoud en ontwikkeling van de EHS.

3.2.4 Flora- en Faunawet

De Flora- en faunawet is overal en altijd van toepassing bij ontwikkelingen en richt zich op de bescherming van soorten. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

Onder bepaalde voorwaarden is een algemene vrijstelling van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet van toepassing. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime

Vogels nemen in de Flora- en faunawet een bijzondere positie in. Vogels worden tijdens het broedseizoen beschermd door de Flora- en faunawet. Voor het aantasten van broedende vogels geldt een zware toets vergelijkbaar met tabel 3-soorten. Daarnaast zijn voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten).

Conclusie

Er is een quickscan flora en fauna uitgevoerd³ en een nader onderzoek naar de aanwezigheid van vogels en vleermuizen⁴, waarbij is gekeken of er mogelijk beschermde soorten en natuurwaarden aanwezig zijn in het plangebied en wat de mogelijke effecten zijn van de ontwikkeling op deze soorten. De quickscan en het onderzoek naar vogels en vleermuizen richten zich op het verkrijgen van een geïnformeerd beeld van de mogelijke consequenties vanuit de natuurwetgeving en -beleid. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen. De quickscan en het onderzoek naar vogels en vleermuizen zullen verder worden uitgewerkt en toegelicht in § 4.2.

3.2.5 Wet op de lijkbezorging (1991)

De wet op de lijkbezorging regelt de lijkbezorging in ruime zin. Hieronder vallen onderdelen zoals de locatie en beheer van een bijzondere begraafplaats. De wet geeft aan dat een bijzondere begraafplaats kan worden aangelegd en in stand kan worden gehouden door een privaatrechtelijke rechtspersoon. De wet regelt voorts dat de gemeenteraad bevoegd gezag is in het aanwijzen van de locatie van de begraafplaats.

De wet schrijft daarnaast voor dat er een register dient te worden bijgehouden met de begraven lijken en een nauwkeurige aanduiding van de plaats waar zij begraven zijn. In de administratie van de natuurbegraafplaats zal een register worden bijgehouden van de exacte locatie van de

³ Quickscan flora- en fauna Franse Baan te Schaijk, Eelerwoude, juni 2014.

⁴ Onderzoek vleermuizen en vogels, Eelerwoude, oktober 2014.

reserveringen en de begravingen op de natuurbegraafplaats. Dit wordt gedaan omdat er na verloop van tijd geen zichtbare herkenningspunten meer zullen zijn op de plek van het graf.

3.2.6 Besluit op lijkbezorging (1 januari 2013)

Het besluit op de lijkbezorging regelt onder meer de wijze van begraven en de inrichting van het graf. Zo regelt dit besluit dat bij het begraven geen gebruik mag worden gemaakt van kunststof of metalen omhulsels. Dit sluit aan bij het concept van 'natuurbegraven', waarbij alleen gebruik gemaakt mag worden van materialen die gemakkelijk afbreken en vergaan in de bodem.

Er zijn diverse uitgangspunten waar rekening mee gehouden dient te worden bij de inrichting van een graf. Zo wordt aangegeven dat er minimaal 65 centimeter grond bovenop de kist of het omhulsel moet worden aangebracht. De afstand tussen kisten bedraagt minimaal 30 centimeter. Daarnaast zal de kist of het omhulsel zich 30 centimeter boven de gemiddelde hoogste grondwaterstand moeten begeven. Uitgaande van een kisthoogte van 50 centimeter, betekent dit dat de grondwaterstand 145 centimeter beneden maaiveld moet blijven. Bij de inrichting van Natuurbegraafplaats Maashorst⁵ is er rekening mee gehouden dat het terrein vroeger voor een deel is ontgrond. Om de effecten van deze ontgroning op te heffen, wordt het terrein opnieuw ingericht en wordt grond opgebracht. De graven zullen vervolgens daar worden gesitueerd waar de gemiddeld hoogste grondwaterstand dieper is dan 145 centimeter. In het besluit wordt tevens aangegeven dat de afstand van een graf tot aan de erfafscheiding ten minste één meter dient te bedragen. Ook hier zal bij de inrichting van de begraafplaats rekening mee worden gehouden.

3.2.7 Inspectierichtlijn Lijkbezorging, 3e herziene druk

De inspectierichtlijn lijkbezorging kan worden gezien als een advies van de inspectie van de volksgezondheid voor de milieu hygiënische aspecten van de lijkbezorging. In deze richtlijn worden adviezen gegeven over het tegengaan van bodem- en grondwaterverontreiniging, onvolledige lijkvertering en hinderaspecten.

In de richtlijn komt naar voren dat een bodem van zand- of zavelgrond het meest geschikt is voor een begraafplaats.

Ook wordt aangegeven dat de afstand tussen de begraafplaats en een woning, 20 tot 30 meter dient te bedragen en er een erfafscheiding dient te zijn die de privacy waarborgt.

Verder wordt in deze inspectierichtlijn aangegeven dat geluidshinder vanuit de nabije omgeving voorkomen dient te worden. Het is bijvoorbeeld ongewenst dat een begrafenistoetspraak door geluidshinder wordt verstoord. Er moet daarom worden gestreefd naar een geluidbelasting van niet meer dan 40 dB(A).

3.2.8 Technische adviezen voor de inrichting van begraafplaatsen en graven (september 2014)

De bijlage 'Technische adviezen voor de inrichting van begraafplaatsen en graven' behorend bij de Inspectierichtlijn Lijkbezorging is onlangs geactualiseerd. In deze bijlage zijn adviezen voor de inrichting van begraafplaatsen opgenomen waaronder adviezen over een adequaat ontwaterings- en afwateringssysteem.

In de bijlage is opgenomen dat "de grond- en grondwatercriteria bij natuurbegraven geen belemmerend thema zijn omdat bij natuurbegraven sprake is van eeuwigdurende grafcrust en ruiming op natuurbegraafplaatsen daardoor niet aan de orde is". Vanwege onder andere het feit dat lichamen niet worden geruimd is de intensiteit van begraven op een natuurbegraafplaats immers veel lager dan op een reguliere begraafplaats. De inrichtingsadviezen over ontwaterings- en afwateringssystemen zijn derhalve conform de

---

⁵ Natuurbegraafplaats de Maashorst Inrichtingsplan en Natuurbeheerplan, Praedium, juni 2014.

bijlage 'Technische adviezen voor de inrichting van begraafplaatsen en graven' voor natuurbegraafplaatsen niet van toepassing.

Conclusie

Met de adviezen uit de inspectierichtlijn lijkbezorging wordt bij de inrichting van de natuurbegraafplaats nadrukkelijk rekening gehouden. Uitgangspunt is een goede inpassing van de begraafplaats in de omgeving. Om de privacy van het terrein te waarborgen en het zicht vanaf de openbare weg en omliggende gebouwen te beperken wordt er een piëteitszone in acht genomen. In het oostelijk en zuidoostelijk deel van het plangebied wordt om die reden een houtwal aangelegd. In het gedeelte van de natuurbegraafplaats waar bos aanwezig is wordt geen houtwal gerealiseerd maar wordt het bos verdicht om privacy te waarborgen. Van geluidsoverlast op de natuurbegraafplaats zal geen sprake zijn, omdat de dichtstbijzijnde bebouwing is gelegen op minimaal 200 meter afstand van de plangrens. Ook tot de infrastructuur in de omgeving kan voldoende afstand in acht worden genomen. Aan het afstandscriterium voor een burgerwoning wordt ruimschoots voldaan.

Bij de realisatie van Natuurbegraafplaats Maashorst wordt de vereiste begravingafstand tot de gemiddeld hoogste grondwaterstand uit het Besluit op de Lijkbezorging in acht genomen. Hiertoe zullen verschillende delen van het terrein worden opgehoogd. In hoofdstuk 4 wordt bij de aspecten 'bodem' en 'water' beschreven op welke wijze rekening is gehouden met de inspectierichtlijn lijkbezorging.

3.2.9 Verdrag van Valletta en de Wet op de archeologische monumentenzorg

De bescherming van het archeologische erfgoed in de bodem en de inbedding ervan in de ruimtelijke ontwikkeling is onderwerp van het Europese Verdrag van Valletta (Malta). In 1992 ondertekenden twintig Europese staten, waaronder Nederland, dit verdrag. De belangrijkste uitgangspunten van dit verdrag zijn:

- Archeologische waarden dienen zoveel mogelijk (in situ) in de bodem bewaard te blijven en beheersmaatregelen moeten genomen worden om dit te bewerkstelligen;
- Vroeg in de ruimtelijke ordening dient al rekening gehouden te worden met archeologie;
- Bodemverstoorders betalen het archeologisch (voor)onderzoek wanneer behoudt in situ niet mogelijk is.

Het verdrag van Valletta is inmiddels opgenomen in de Monumentenwet.

De toets aan het archeologiebeleid wordt verder uitgewerkt in paragraaf 3.4.6 aan de hand van de 'Nota archeologie gemeente Landerd'.

3.2.10 Boswet

De Boswet (1961) heeft als doel de bestaande oppervlakte bos en houtopstanden in Nederland in stand te houden. Voordat een perceel bos dat onder de Boswet valt wordt gekapt, moet een kapmelding gedaan worden. Binnen één jaar na melding moet de kap worden uitgevoerd. De kapmelding dient voornamelijk ter registratie van de herplantplicht. Elke kap waaruit een herplantplicht voortvloeit moet worden gemeld. Dunningen en het afzetten van hakhout en grienden leiden doorgaans niet tot een herplantplicht. Die hoeven dan ook niet gemeld te worden.

Kaalkap en groepenkap leiden doorgaans wel tot een herplantplicht. Die moeten gemeld worden. In principe dient bos dat wordt gekapt binnen drie jaar na de kap te worden herplant, ter plekke of op een andere locatie. De beplanting (de herplant) die nieuw wordt aangebracht moet kwalitatief en kwantitatief in een redelijke verhouding staan tot de gekapte houtopstand. In bepaalde gevallen kan uitstel, compensatie of ontheffing worden aangevraagd.

Ten behoeve van de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats worden enkele open plekken gecreëerd en wordt een nieuwe laan aangelegd in bestaand bos. In totaal wordt hiervoor,

verspreid door het bestaande bos, 2,3 hectare bos gekapt. Tegenover deze kap staat de aanplant van 2 ha nieuw bos en houtwallen en 1,7 ha mantel/zoom vegetaties.

Conclusie

Uitgangspunt voor Rest in Nature is om met de vaststelling van onderhoudig plan in het kader van de Boswet, tevens melding te doen van genoemde boskap en herplant.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Structuurvisie Noord-Brabant 2010 - partiële herziening 2014

Op 24 januari 2014 heeft Provinciale Staten van Noord-Brabant de Structuurvisie 2010 – partiële herziening 2014 vastgesteld. Deze Structuurvisie is op 19 maart 2014 in werking getreden. De Structuurvisie Ruimtelijke Ordening geeft de hoofdlijnen van het provinciale ruimtelijke beleid tot 2025 weer, met een doorkijk tot het jaar 2040. Samen met de Verordening ruimte (Vr.) vervangt de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening de interim structuurvisie, de paraplunota, de uitwerkingsplannen van het streekplan en het beleidsdeel van de reconstructieplannen. Ook is de visie op het landschap verwerkt in de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening. De kwaliteiten binnen de provincie Noord-Brabant zijn sturend bij de te maken ruimtelijke keuzes.

Deze ruimtelijke keuzes zijn van provinciaal belang en zijn geformuleerd als:

- Het versterken van regionale contrasten tussen klei, zand en veenontginningen;
- De ontwikkeling van een vitaal en divers platteland;
- Het creëren en behouden van een robuust water en natuursysteem;
- Het realiseren van een betere waterveiligheid door preventie;
- De koppeling van waterberging en droogtebestrijding;
- Duurzaam gebruik van de ondergrond;
- Het geven van ruimte voor duurzame energie;
- De concentratie van verstedelijking;
- Het ontwikkelen van een sterk stedelijk netwerk;
- Het creëren van groene geleidingszones tussen steden;
- Gedifferentieerd aanbod goed bereikbare vrijetijd voorzieningen;
- Het ontwikkelen van economische kennisclusters;
- Internationale bereikbaarheid;
- De beleefbaarheid van stad en land vanaf de hoofdinfrastructuur.

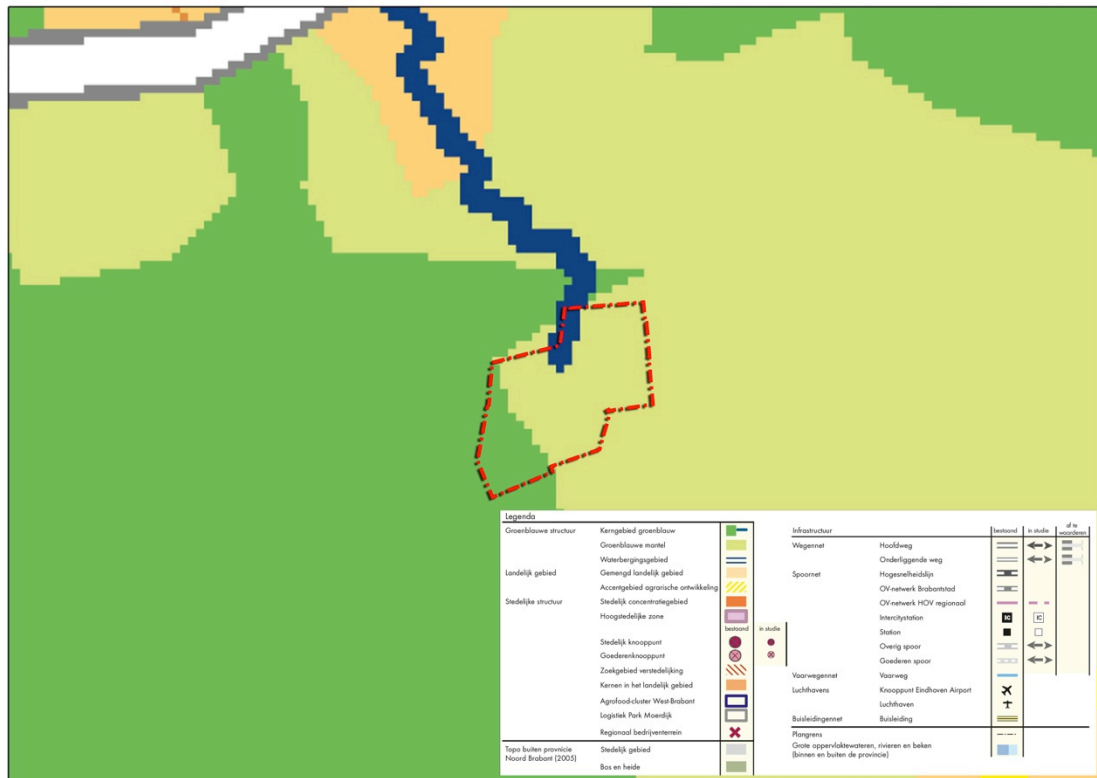
De Structuurvisie Ruimtelijke Ordening wordt nader uitgewerkt in de Verordening ruimte. De Verordening ruimte is één van de uitvoeringsinstrumenten voor de provincie Noord-Brabant om de genoemde doelen te realiseren.

In de Structuurvisie kent de Maashorst de gebiedsaanduiding 'Robuust water- en natuursysteem'.

Op de structurenkaart is het bestaande bos binnen het plangebied aangeduid als 'kerngebied groenblauw' en de landbouwgronden binnen het plangebied als 'Groenblauwe mantel'.

Het kerngebied bestaat uit natuurgebieden in de EHS inclusief de (robuuste) Ecologische verbindingzones. Ook belangrijke waterstructuren in Noord-Brabant behoren tot het kerngebied. De hoofdfunctie van het kerngebied groenblauw is het behouden en verder ontwikkelen van het natuur- en watersysteem. De mantel bestaat overwegend uit gemengd landelijk gebied met belangrijke nevenfuncties voor natuur en water. Het zijn gebieden grenzend aan het kerngebied natuur en water die bijdragen aan de bescherming van de waarden in het kerngebied. Het behoud en de ontwikkeling van natuur, water (-beheer) en

landschap is in de groenblauwe mantel een belangrijke opgave. Vormen van grondgebonden agrarisch grondgebruik zijn van blijvend belang voor de ontwikkeling van groene en blauwe waarden. Binnen de mantel liggen kansen voor recreatie en toerisme.

Figuur 4. Uitsnede structurenkaart uit Structuurvisie RO 2010 – partiële herziening 2014.

Een ander onderdeel van de Structuurvisie zijn de zogenaamde ‘gebiedspaspoorten’. Deze gebiedspaspoorten bevatten de landschapkenmerken die bepalend zijn voor de kwaliteit van een gebied of een landschapstype, en laten zien hoe ruimtelijke ontwikkelingen kunnen bijdragen aan het behoud en versterking daarvan. Het onderhavig plangebied is gelegen binnen het gebiedspaspoort ‘Peelrand’ en kent de aanduidingen ‘Peelrandontginning’ en ‘Jong bos’.

Het doel van gebiedsgericht werken is om tot effectieve en efficiënte aansturing en realisatie van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling te komen. De ruimtelijke samenhang wordt versterkt door sectorale doelstellingen te integreren, projecten met elkaar te verbinden en naar nieuwe combinaties en integrale oplossingen te zoeken.

Niet alle opgestelde ambities voor de ‘Peelrand’ zijn relevant voor het plangebied. Onderstaand een selectie van ambities die relevant zijn voor het plangebied:

1. Versterken kleinschalig en afwisselend karakter van het landschap van de Peelrand door ontwikkeling van het provinciale landschap De Maashorst gericht op versterking van natuur- en landschapswaarden in samenhang met de ontwikkeling van nieuwe economische dragers, een betere recreatieve toegankelijkheid en verbinding met omliggende natuurgebieden als het Herperduin en de Stippelberg;
2. De cultuurhistorische waarden van de Peelrand in hun samenhang verder ontwikkelen, beschermen en toeristisch-recreatief ontsluiten;
3. Het duurzaam en in samenhang behouden van het bodemarchief (o.a. door afstemming van het gemeentelijk archeologiebeleid).

Conclusie

In de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening wordt in hoofdlijnen het provinciale ruimtelijke beleid tot 2025 weergegeven. De realisatie van een natuurbegraafplaats draagt bij aan de in de Structuurvisie geformuleerde doelstelling en ambities behorende bij de 'Peelrand'. Het betreft de ontwikkeling van het provinciale landschap, gericht op versterking van natuur- en landschapswaarden in samenhang met de ontwikkeling van nieuwe economische dragers. De cultuurhistorische en archeologische waarden worden daarbij gerespecteerd, hetgeen verder wordt toegelicht in paragraaf 3.3.3 en 3.3.4 en 3.5.6.

3.3.2 Transitie van het Brabantse Stadteland

Op 9 december 2011 is door Provinciale Staten (PS) een nieuwe visie vastgesteld voor stad en platteland in Brabant. Deze visie is van belang voor de wijze waarop wordt omgegaan met initiatieven van burgers en bedrijven in het buitengebied.

Was vroeger het landelijk gebied nagenoeg exclusieve domein van landbouw, natuur en in de laatste decennia recreatie, tegenwoordig is het palet aan activiteiten veel diverser. Het Brabantse mozaïek is niet meer alleen de afwisseling van landbouw en natuur, maar ook de afwisseling van allerlei economische en culturele activiteiten. De ambitie in de 'Agenda van Brabant' sluit aan op deze ontwikkeling: Stad en landelijk gebied zijn samen de fysieke, economische en culturele basis voor een innovatieve top regio. Dat stelt eisen aan de kwaliteit van zowel stad als landelijk gebied, in onderlinge samenhang.

In deze context is er behoefte aan een nieuwe set waarden en principes voor het landelijk gebied, waarbij binnen (ruim) gestelde kaders, het denken en handelen van burgers en ondernemers het vertrekpunt is. De provincie wil vanuit een heldere visie sturen op randvoorwaarden, waarbinnen de burgers, ondernemers en hun organisaties die visie invullen en realiseren. Die randvoorwaarden zijn dan een heldere en scherpe basisbescherming. Tegelijkertijd moet er ruimte zijn om van die kaders af te wijken voor goede plannen van burgers en ondernemers. Maatschappelijke participatie wordt dan de focus. Het aantrekkelijke van deze aanpak is dat de overheid het oplossen van maatschappelijke problemen niet overneemt, maar ondersteunt. Het is de stap van toelatingsplanologie naar uitnodigingsplanologie, waarbij vertrouwen het vertrekpunt is. De provincie daagt burgers en ondernemers uit om bij te dragen aan een vitaal Brabants landelijk gebied en benut daarmee de energie die er in de Brabantse samenleving is. Voor de muziek uitlopen wordt aantrekkelijk, koplopers hebben een voordeel.

Dit vergt ook een andere manier van beoordelen van initiatieven en een andere inrichting van de regelgeving van provincie en andere overheden. Een beoordeling zal niet meer het afvinken van een set criteria zijn, maar een toets op maatschappelijke meerwaarde. De provincie operationaliseert deze gedachtegang in het provinciale beleid, in het bijzonder in de Structuurvisie en Verordening Ruimte en vraagt gemeenten en waterschappen dit ook in hun beleid te verankeren.

Ontwikkelingsgericht werken betekent het zoeken naar passende (lokale) oplossingen. Basisbescherming en lokale oplossingen kunnen conflicteren, vandaar dat voor de volgende prioritering is gekozen:

- Een basisbescherming in heldere, eenvoudige, maar daardoor wel scherpere regels. Deze basisbescherming verschilt naargelang de kwetsbaarheid van een gebied: zo is hij in de EHS of bij een dorp hoger dan elders in het landelijk gebied;
- Ruimte voor lokale oplossingen. De regels bieden ruimte voor lokale oplossingen, in ruil voor maatschappelijke meerwaarde;
- Lokaal is overeenstemming over de oplossing (maatschappelijk ingepast);
- Per saldo heeft die oplossing meerwaarde voor het landelijk gebied (ruimtelijk en ecologisch ingepast);

- De geboden ruimte neemt toe naarmate de maatschappelijke meerwaarde groter is. Op die manier wordt ingezet op een 'uitnodigingsplanologie' en een 'ja, mits' in plaats van een 'hinderplanologie' en een 'nee, tenzij';
- Regels die niet bijdragen aan deze benadering (basisbescherming en lokale oplossingen gekoppeld aan maatschappelijke meerwaarde) zijn overbodig en worden geschrapt.

Conclusie

De in dit plan voorgestelde ontwikkelingen ten behoeve van de aanleg van de natuurbegraafplaats past goed binnen de door PS vastgestelde nieuwe koers voor het buitengebied. Er is meer ontwikkelruimte voor initiatieven met per saldo grote maatschappelijke meerwaarde voor het landelijk gebied.

3.3.3 Verordening ruimte

Een structuurvisie is niet direct juridisch bindend voor burgers en overheden. Toch kan het in het kader van de ruimtelijke ordening van provinciaal belang zijn om bepaalde aspecten veilig te stellen. De provincie Noord-Brabant heeft in dat kader de verordening ruimte (Vr.) 2014 opgesteld welke op 14 maart 2014 door Provinciale Staten van Noord-Brabant is vastgesteld. De Verordening Ruimte (Vr) is de juridische vertaling van de Structuurvisie en bevat dus onderwerpen die in de visie naar voren komen. Dit betreft onder andere de belangen die de provincie wil behartigen en de manier waarop dit gebeurt, alsmede regels waarmee rekening gehouden moet worden bij het opstellen van een bestemmingsplan. Deze regels zijn direct bindend voor overheden.

De Vr bepaalt dat een bestemmingsplan dat voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied, bijdraagt aan de zorg voor het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van het daarbij betrokken gebied en de naaste omgeving, en in het bijzonder aan het principe van zorgvuldig ruimtegebruik. De toelichting bij dat plan dient daaromtrent een verantwoording te bevatten. In de Vr is in diverse regels nader uitgewerkt op welke wijze die zorgplicht en verantwoording gestalte dient te krijgen. Navolgend wordt de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats getoetst aan de voor het plangebied relevante beleidsaspecten, kaarten en aanduidingen uit de Vr. De legenda behorende bij de diverse kaartbeelden van de Vr is opgenomen in figuur 5.

De volgende figuren bevatten uitsneden van kaartbeelden op de voor het plangebied relevante beleidsaspecten uit de verordening. Het plangebied is hierbij rood omkaderd aangegeven. Omschreven is welke aanduiding van toepassing is en wat de betekenis hiervan is voor het onderhavige project. Indien relevant, zal een specifieke toetsing en verantwoording volgens de regels uit de Vr worden uitgewerkt in paragraaf 3.3.4.

Natuurlandschap

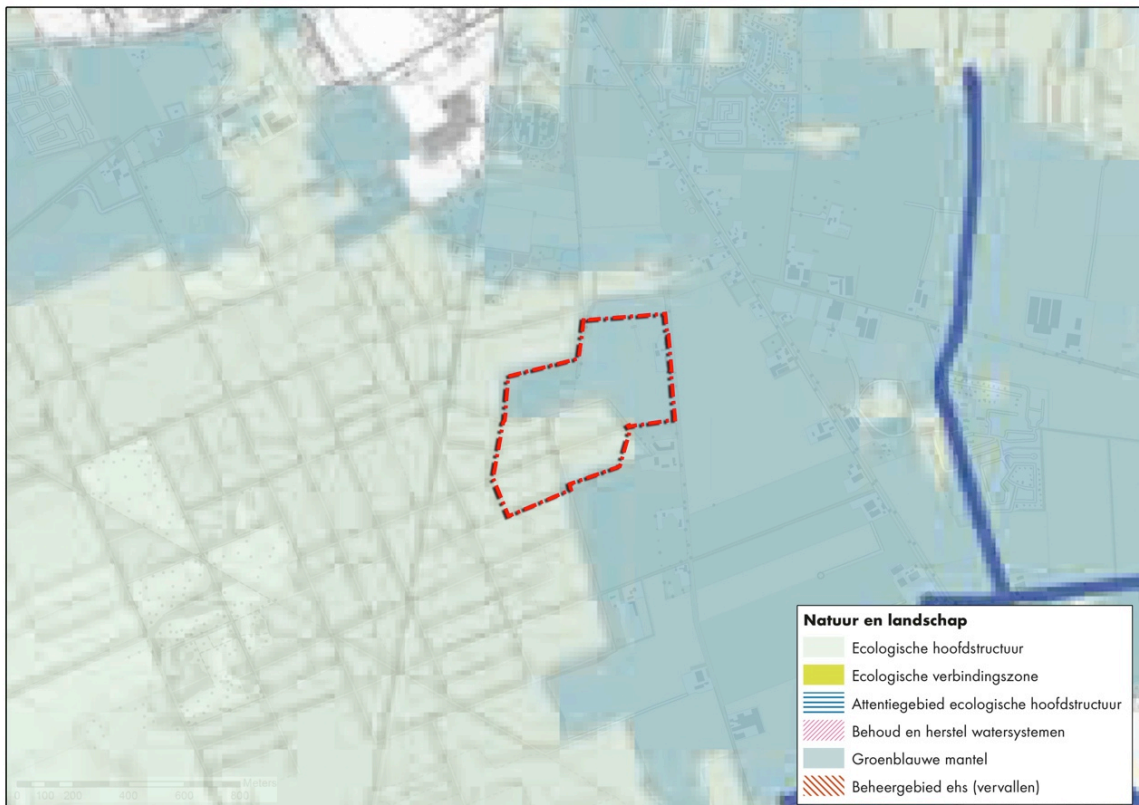
Op figuur 6 is te zien dat de bestaande landbouwpercelen in het plangebied zijn gelegen in de groenblauwe mantel, terwijl het bestaande bos tot de Ecologische hoofdstructuur behoort. De kerngebieden worden groenblauw ommanteld om deze te versterken en te verbinden.

Agrarische ontwikkelingen en windturbines

In de Vr. ligt het plangebied binnen de aanduiding 'beperkingen voor de veehouderij'. In de directe omgeving van het plangebied is geen sprake van de aanduiding 'zoekgebied voor windturbines'. De ontwikkeling van de natuurbegraafplaats heeft geen betrekking op de veehouderij. Deze aanduiding vanuit de Vr. vormt dan ook geen belemmering voor het planvoornemen

Figuur 5. Legenda Verordening ruimte 2014.

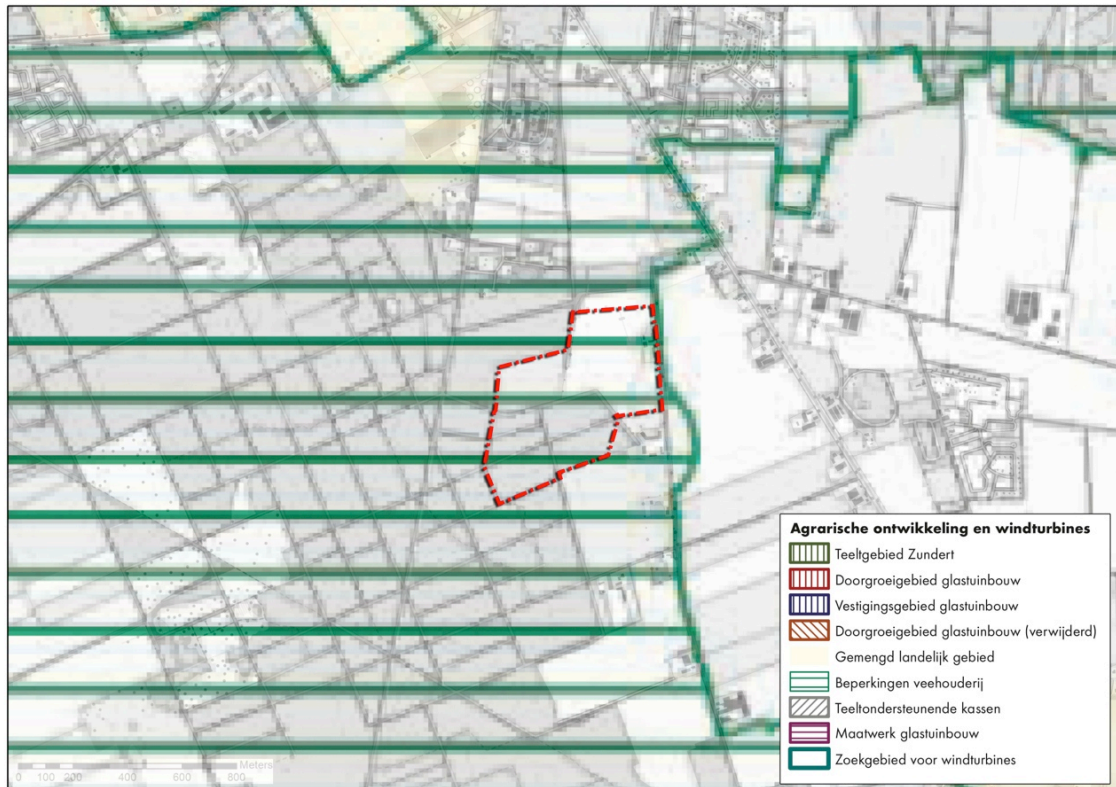
Figuur 6. Kaart Vr 2014 'Natuur- landschap'.

Stedelijke ontwikkeling

De locatie ligt buiten het bestaand stedelijk gebied en het zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling. De regels voor deze gebieden zijn dus niet van toepassing zodat een toets hieraan achterwege kan blijven.

Water

Het plangebied kent geen nadere aanduiding op het aspect water. De dichtstbijzijnde aanduiding is gelegen ten noordoosten van Zeeland. De daar gelegen 'Reservering waterberging' heeft geen invloed op het plangebied.

Figuur 7. Kaart Vr 2014 'Agrarische ontwikkelingen en windturbines'.

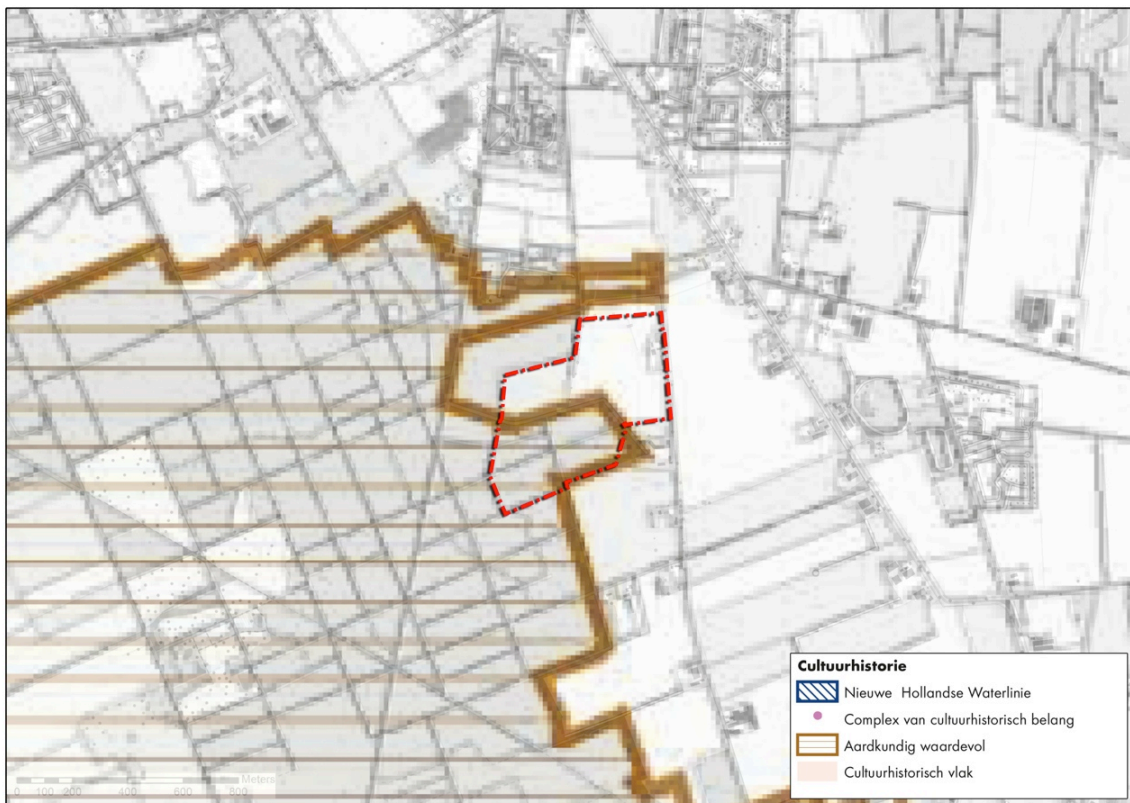
Cultuurhistorie

Het plangebied ligt volgens de Vr deels binnen een aardkundig waardevol vlak. In hoofdstuk 5 van de verordening bevatten artikel 21 en 22 de regels voor de aspecten aardkunde en cultuurhistorie. Artikel 21 gaat in op de 40 waardevolle aardkundige gebieden die op 30 november 2004 zijn vastgesteld door GS. Deze gebieden verdienen specifieke aandacht vanwege de onvervangbaarheid van de aanwezige waarden. Ongeveer de helft van het plangebied valt onder aardkundig waardevol gebied Peelrandbreuk / Maashorst.

In de toelichting bij de verordening staat dat plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken en waarden van het desbetreffende gebied aantasten. Wat deze kenmerken en waarden zijn, is aangegeven in de cultuurhistorische waardenkaart (CHW 2010) van de provincie. Voor de Peelrandbreuk / Maashorst dienen de volgende aardkundige elementen beschermd te worden;

- Breukzone van de Peelrandbreuk en enkele nevenbreuken, met wijstgronden en soms zichtbare terreintrede (bij Uden tot 5 meter hoog);
- Smeltwaterdalreliëf aan de westelijke rand van de Maashorst.
- Lage landduinen

- Stufzandwallen (met name die van de Slabroeksche Bergen);
- Historische (beemden-)percelering bij Loo en enkele wijstgronden.

Figuur 8. Kaart Vr 2014 'Cultuurhistorie'.

3.3.4 Verantwoording regels Verordening ruimte

Deze paragraaf bevat de toetsing van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen aan de beleidsregels uit de Vr. op de relevante thema's zoals onderscheiden in paragraaf 3.3.3.

Zorgplicht voor Ruimtelijke Kwaliteit/ Kwaliteitsverbetering van het landschap

Voor ruimtelijke ontwikkelingen buiten stedelijk gebied is de zorgplicht voor kwaliteit vastgelegd en uitgewerkt in artikel 3.1 en 3.2 van de Vr. respectievelijk 'Zorgplicht voor ruimtelijke kwaliteit' en 'Kwaliteitsverbetering van het landschap'.

De ontwikkeling van de natuurbegraafplaats is geënt op hergebruik van bestaande bebouwing in de vorm van de vrijkomende agrarische bedrijfslocatie. Omwille van de aard en een goed functioneren van de natuurbegraafplaats is het noodzakelijk dat de informatie/ceremonieruimte en gelegenheid centraal binnen het plangebied en op afstand van de Franse Baan worden gesitueerd. De feitelijke mogelijkheden ontbreken om het nieuwe ruimtebeslag alleen op de voormalige agrarische bedrijfslocatie te realiseren. De voor de natuurbegraafplaats noodzakelijke rust en natuurbeleving kan alleen zo worden gerealiseerd en de loopafstanden voor een doelgroep die vaak slecht ter been is, worden beperkt. Voor de nieuwe bebouwing van informatie/ceremonieruimte en de woning op de VAB-locatie wordt een gekoppeld bouwblok opgenomen. Het ruimtebeslag aan bouwblok is in de toekomstige situatie onveranderd, echter er wordt een netto-ontstening van 710 m² gerealiseerd, overeenkomstig de principes van een zorgvuldig ruimtegebruik.

Bij de ontwikkeling en inrichting van de begraafplaats wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de effecten op de omgeving en een verantwoorde inpassing, zoals ook uit onderhavige

ruimtelijke onderbouwing mag blijken. Onder meer is een goede ontsluiting en verkeersafwikkeling gegarandeerd (paragraaf 4.8) en worden de bestaande waarden (flora, fauna, bodem, water, archeologie) niet aangetast, dan wel in belangrijke mate versterkt. De ontwikkeling van de natuurbegraafplaats voorziet in ruime mate in de overeenkomstig artikel 3.2 van de Vr. vereiste kwaliteitsverbetering van het landschap. De Vr. schrijft niet voor hoe en in welke mate ontwikkelingen aan de kwaliteit van het landschap moeten bijdragen. Nadrukkelijk heeft de provincie zich daarbij op het standpunt gesteld dat de gemeenten dit zelf mogen bepalen, zij het dat de provincie wel minimale eisen stelt. Deze eisen zijn opgenomen in de 'Handreiking Kwaliteitsverbetering van het landschap' (Provincie Noord-Brabant, november 2011) waarin door de provincie wordt geschetst op welke manieren met de eis uit de Vr. kan worden omgegaan en wat het verwachtingsniveau is ten aanzien van de inspanning. Aan de hand hiervan heeft de gemeente Landerd het 'Kwaliteitskader buitengebied gemeente Landerd' en het 'Landschapsbeleidsplan Landerd opgesteld'. Binnen het plangebied wordt de vereiste kwaliteitsverbetering gerealiseerd door het opwaarderen van bestaande natuur en het realiseren van nieuwe natuur. Bij de invulling hiervan is uitgegaan van het eerdergenoemde Kwaliteitskader buitengebied en het Landschapsbeleidsplan. De concrete invulling en uitwerking in zowel kwantitatieve als kwalitatieve zin is te vinden in paragraaf 3.5.3 en 3.5.4.

Conclusie

De natuurbegraafplaats wordt gerealiseerd volgens de principes van een zorgvuldig ruimtegebruik en draagt zorg voor behoud en versterking van de ruimtelijke kwaliteit overeenkomstig de vereisten uit artikel 3.1 Vr. De landschappelijke kwaliteitsverbetering die onderwerp is van artikel 3.2 Vr. wordt in ruime mate verwezenlijkt overeenkomstig gemeentelijk beleid vastgelegd in het gemeentelijk Kwaliteitskader buitengebied en het Landschapsbeleidsplan, beiden geënt op de provinciale handreiking.

Natuur en landschap

In artikel 5 van de Vr bevinden zich de regels voor de aanwijzing, begrenzing en bescherming van de EHS. Ruimtelijke ontwikkelingen in de EHS dienen hieraan te worden getoetst. De bescherming van dit gebied is geregeld in artikel 5.1. In hoofdstuk 6 bevinden zich de regels voor de Groenblauwe mantel. In navolging van artikel 6.1 lid 2 is er een quickscan flora en fauna uitgevoerd en is er een Inrichtingsplan en Natuurbeheerplan⁶ geschreven. In de quickscan zijn alle relevante ecologische waarden van het gebied en zijn omgeving beschreven, en in het Inrichtingsplan en Natuurbeheerplan zijn de landschappelijke waarden en kenmerken omschreven.

Het bestaande bos binnen het plangebied is gelegen in de EHS(zuidwestelijk deel). Ter plekke is voornamelijk sprake van monotoon naaldbos. De overige delen van het plangebied zijn gelegen in de groenblauwe mantel. Binnen de bestaande natuur op de natuurbegraafplaats vinden begravingen plaats. Tevens wordt een kleine houten schuilgelegenheid gerealiseerd ten behoeve van wandelaars en bezoekers van de graven. Dit in overeenstemming met artikel 5.1 lid 3.

De overige benoemde inrichtingsmaatregelen tasten de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS niet aan. Integendeel, monotoon naaldbos wordt omgezet in een gevarieerd loofbos met veel gradiënten door de open plekken die worden gecreëerd. Aansluitend op de bestaande EHS in de groenblauwe mantel wordt nieuwe natuur ontwikkeld die de bestaande ecologische waarden versterkt. Eventuele verstoringseffecten vanuit het gebruik zullen niet of nauwelijks toenemen ten opzichte van de huidige recreatieve druk. Dit wordt onderschreven door

---

⁶ Natuurbegraafplaats De Maashorst Inrichtingsplan en Natuurbeheerplan, Praedium Coöperatie u.a., juni 2014.

ecologisch onderzoek dat is uitgevoerd, de quickscan flora en fauna⁷ en het onderzoek naar vogels en vleermuizen⁸.

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen binnen de groenblauwe mantel zijn mogelijk, mits ze gunstig zijn voor de natuur- en landschapswaarden en het bodem- en watersysteem. Binnen het plangebied zijn het de landbouwgronden die zijn aangeduid als groenblauwe mantel. Hier gaan dus geen natuur- en landschapswaarden verloren. Deze gronden worden juist omgezet naar nieuwe natuur. Ten behoeve van een goed functioneren van de natuurbegraafplaats wordt hier ook een informatie/ceremonieruimte gerealiseerd. Deze functie heeft gelet op het beoogd gebruik voor ontvangst van bezoekers en ceremonies, geen nadelig of verstorend effect op de nabijgelegen EHS.

Conclusie

De aanleg en het gebruik van de natuurbegraafplaats tasten de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS en de groenblauwe mantel niet aan, maar versterken deze door de voorgenomen inrichtings- en beheermaatregelen. De bescherming van de EHS en groenblauwe mantel krijgt binnen dit bestemmingsplan zijn doorvertaling in de regels van de overige bestemmingen. Daarmee wordt voldaan aan de vereisten zoals opgenomen in de regels van artikel 5.1 van de Vr.

Agrarische ontwikkelingen

In artikel 7.11 van de Verordening is geregeld onder welke voorwaarden een niet-agrarische ontwikkeling in het landelijk gebied mag worden gerealiseerd. In het bijzonder betreft het dan een VAB-vestiging van een niet-agrarische ruimtelijke ontwikkeling zoals in onderhavig initiatief.

Aan de in artikel 7.11 gestelde voorwaarden wordt voldaan. Het totale gekoppelde bestemmingsvlak heeft een maximale oppervlakte van 5.000m². Tevens wordt voldaan aan de voorwaarde dat slechts één bedrijf gerealiseerd mag worden bij een VAB-vestiging. Bij de aanleg van de natuurbegraafplaats zal de huidige bebouwing worden gesloopt en een netto-ontstening worden gerealiseerd van 710 m². Het bedrijf, zijnde een natuurbegraafplaats behoort niet tot milieucategorie 3 of hoger. De natuurbegraafplaats vormt ter plekke een nieuwe economische drager die bijdraagt aan de plattelandseconomie als bedoeld in artikel 7.1 van de Vr. De natuurbegraafplaats leidt niet tot een grootschalige ontwikkeling en past ook op langere termijn binnen het genoemd ruimtebeslag van 5.000m². Immers, zodra de natuurbegraafplaats volledig bezet is, worden de gebouwen gesloopt en rest er alleen een natuurgebied.

Conclusie

Aan de hand van artikel 7.11 kan worden geconcludeerd dat de realisatie van de natuurbegraafplaats op alle punten voldoet aan de gestelde eisen uit dit artikel.

Cultuurhistorie

In artikel 21 van de Vr. wordt toegelicht hoe dient te worden omgegaan met de aanduiding 'aardkundig waardevol gebied'. Het zuidelijke deel van het plangebied is gelegen in het aardkundig waardevol gebied 'Peelrandbreuk en Maashorst'. In de beschrijving van de 'Aardkundig Waardevolle Gebiedenkaart Noord-Brabant' is het plangebied echter niet opgenomen als belangrijk aardkundig verschijnsel of als element met belangrijke aardkundige betekenis. De aanduiding is gelegen in het feit dat sprake is van reliëfverschillen, voor zover niet door recente ontgravingen teniet gedaan.

---

⁷ Quickscan flora- en fauna Franse Baan te Schaijk, Eelerwoude, juni 2014.

⁸ Onderzoek vleermuizen en vogels, Eelerwoude, oktober 2014.

Bij inrichting en beheer van de natuurbegraafplaats (zie hiervoor Inrichtings- en natuurbeheerplan Natuurbegraafplaats Maashorst) wordt rekening gehouden met de aardkundige waarden.

Conclusie

De realisatie en het gebruik van de natuurbegraafplaats gaan op goede wijze samen met de aanwijzing als aardkundig waardevol gebied. In § 4.6 'Aardkunde' wordt nader ingegaan op de consequenties van de natuurbegraafplaats op de aardkundige waarden binnen het plangebied.

3.3.5 Provinciaal Waterplan Noord-Brabant 2010-2015

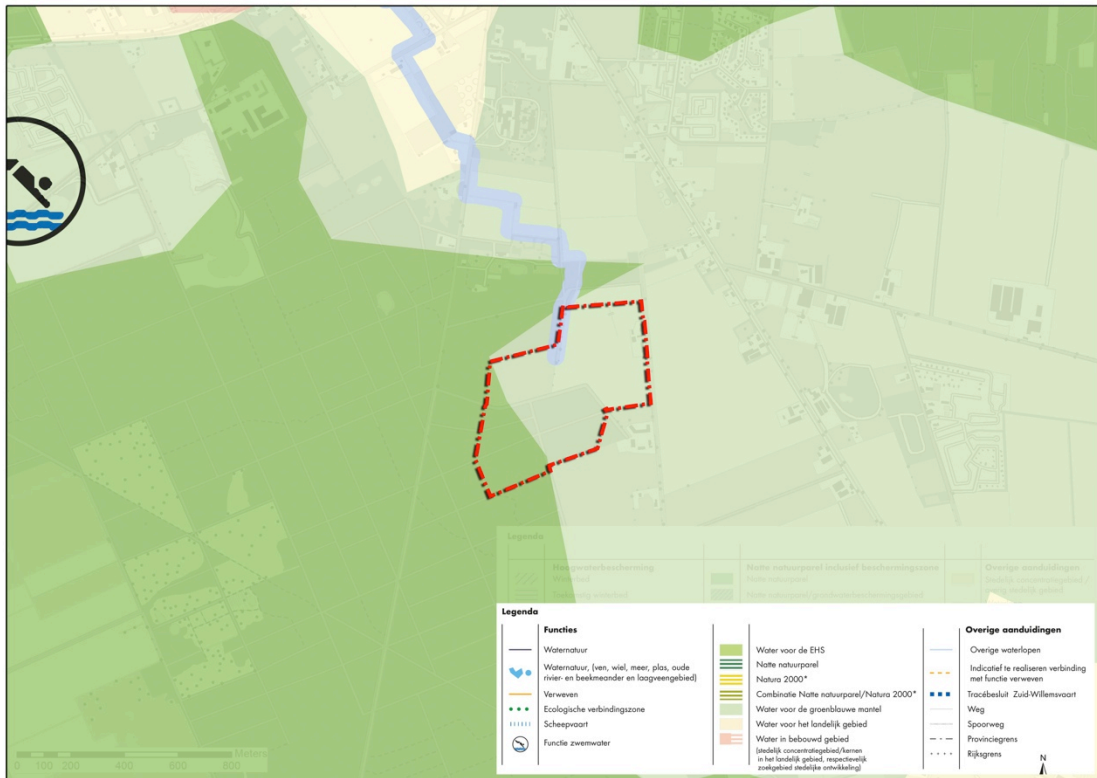
Het Provinciaal Waterplan 'Waar water werkt en leeft' is op 22 december 2009 in werking getreden. Het plan is, net als de waterplannen van het Rijk en de waterschappen, geldig tot eind 2015. In de Waterwet (2009) is opgenomen, dat iedere provincie een regionaal Waterplan moet opstellen. Provincies moeten daarbij rekening houden met het landelijke waterbeleid. Dat beleid is beschreven in het Nationaal Waterplan (2009). Ook moeten zij rekening houden met het Europees beleid zoals de Kaderrichtlijn Water en de Richtlijn Overstromingsrisico's. Daarnaast zijn in het Nationaal Bestuursakkoord Water (2003 en 2008) afspraken gemaakt door Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten. Vervolgens is er in 2011 een nieuw Bestuursakkoord Water gesloten. Dit wordt verwerkt in nationale wetgeving en het volgende Provinciaal Waterplan.

Vanuit het Provinciaal Waterplan 2010-2015 wordt er op plankaart 1: 'Waterhuishoudkundige functies' binnen het plangebied onderscheid gemaakt tussen de functie 'water voor de groenblauwe mantel' en 'water voor de EHS'.

De groenblauwe mantel biedt mogelijkheden voor recreatie en multifunctioneel landgebruik. Voor deze deelfunctie geldt dan ook beperkt beschermingsbeleid. Dit houdt in, dat binnen deze gebieden waterhuishoudkundige ingrepen mogen plaatsvinden, wanneer deze zijn gericht op het verbeteren van de condities voor natuur of op verbetering van de landbouwkundige condities. Het ruimtelijk beleid in de groenblauwe mantel is vooral gericht op ontwikkeling van groenblauwe waarden. De functie water voor de EHS is onderverdeeld in drie deelfuncties, namelijk: 'Natte natuurparels', 'Natura 2000-gebieden' en 'overige EHS'. De gebiedsbegrenzing van 'water voor de EHS' komt overeen met het in de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening opgenomen 'kerngebied groenblauw'. Gebieden die zijn gelegen in 'Water voor de EHS', niet zijnde 'Natte Natuurparel' of 'Natura 2000 gebied' vallen daarmee onder de 'Overige EHS'. Het plangebied is deels gelegen in 'Water voor de groenblauwe mantel' en deels in 'Water voor de EHS'. Daarnaast is een waterloop die vanuit noordelijke richting het plangebied binnenstroomt aangeduid als 'Overige waterlopen'. Voor de 'Overige EHS' geldt binnen het als zodanig aangeduide gebied een strikt beschermingsbeleid. Hier mogen geen ingrepen in de waterhuishouding plaatsvinden. Voor de delen van het plangebied die zijn aangeduid als 'Water voor de groenblauwe mantel' geldt beperkt beschermingsbeleid. Dit houdt in, dat binnen deze gebieden in beginsel waterhuishoudkundige ingrepen mogen plaatsvinden, mits deze zijn gericht op het verbeteren van de condities voor natuur of op verbetering van de landbouwkundige condities. De waterloop binnen het plangebied, aangeduid als 'Overige waterlopen' valt onder het bevoegd gezag van het waterschap. Het waterschap beleid wordt verder toegelicht in paragraaf 3.6.1.

Conclusie

De informatie/ceremonieruimte die centraal op de begraafplaats wordt gerealiseerd, is gelegen in het deel van het plangebied dat is aangeduid als 'Water voor de groenblauwe mantel'. De eenvoudige schuilgelegenheid binnen het gebied dat is aangeduid als 'Water voor de EHS'. In beide gevallen gaat het om een hydrologisch neutrale ontwikkeling. Er worden geen maatregelen getroffen die van negatieve invloed zijn op de huidige waterhuishouding. In paragraaf 5.2 wordt dit nader toegelicht en onderbouwd.

Figuur 9. Uitsnede van plangebied uit Provinciaal Waterplan 2010-2015 plankaart 1 'Waterhuishoudkundige functies'.

3.3.6 Provinciale Milieu Verordening - Stiltegebieden in Noord-Brabant

Ook in Noord-Brabant zijn echt stille gebieden schaars geworden. Toch zijn er gebieden waar nog rust is te vinden. Na onderzoek en in overleg met de gemeenten heeft de provincie Noord-Brabant 31 stiltegebieden geselecteerd en opgenomen in de provinciale milieuverordening en het provinciaal streekplan. In deze gebieden is het beleid erop gericht om plaatsen waar geen of weinig geluidbelasting als gevolg van menselijke activiteiten aanwezig is te beschermen tegen storende, voor de omgeving vreemde geluiden. In stiltegebieden zijn daarom geen ontwikkelingen toegestaan die (veel) lawaai met zich meebrengen. Het gebruik van radio's, sirenes, modelvliegtuigen, vuurwerk en andere lawaai makende apparaten is niet toegestaan. Auto's, motoren en (brom)fietsen mogen alleen op de openbare weg rijden, dus niet 'off the road'. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling mensen uit de stiltegebieden te weren. Rustig recreëren, wandelen en fietsen zijn dan ook toegestaan. Voor activiteiten die van oudsher al in het gebied plaatsvinden gelden de verbodsbepalingen van de milieuverordening niet. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn bij de uitoefening van landbouw, bosbouw of jacht. De begrenzing van de stiltegebieden en de beschermingsregels zijn opgenomen in de Provinciale milieuverordening Noord-Brabant (PMV). Natuurbegravingplaats Maashorst valt gedeeltelijk in het Stiltegebied Maashorst dat 1.811 hectare groot is.

Conclusie

Het plangebied is voor een klein deel gelegen in het Stiltegebied Maashorst. De begrenzing van het Stiltegebied valt samen met die van de EHS. Delen van het plangebied die frequenter worden bezocht, zoals de informatie/ceremonieruimte, worden gerealiseerd binnen de groenblauwe mantel en vallen buiten het stiltegebied. Het deel van de natuurbegravingplaats dat is gelegen binnen het stiltegebied kent een rustig en extensief menselijk gebruik (wandelen en bezinning), hetgeen volgens de provinciale milieuverordening is toegestaan. Er is geen sprake van activiteiten die lawaai veroorzaken.

3.4 Regionaal beleid

3.4.1 Maashorst Manifest

Natuurgebied De Maashorst, dat voor het grootste gedeelte is gelegen op Landerds grondgebied, vormt samen met het aangrenzende natuurgebied Herperduin met ca 3.500ha het grootste aaneengesloten natuurgebied van Brabant. In 2009 is onder de titel 'Maashorst Manifest' een toekomstvisie op de Maashorst verschenen, welke vervolgens in februari 2010 door de gemeenteraad van Landerd is vastgesteld. Het manifest geeft een doorkijk naar de Maashorst in 2020, en is geschreven door De Stuurgroep Maashorst, waarin overheden, beheerders en vertegenwoordigers van natuur, landbouw en recreatie intensief samenwerken. De Stuurgroep zet zich actief in om De Maashorst verder te ontwikkelen. Natuur, cultuur, wonen en werken zijn daarbij op aantrekkelijke en vooral ook duurzame wijze verweven. In de duurzaamheidgedachte wordt er gestreefd naar een goede balans tussen de 3 P's: 'people' (leefbaarheid, welzijn), 'planet' (milieu, natuur) en 'profit' (economisch rendement, ondernemerschap).

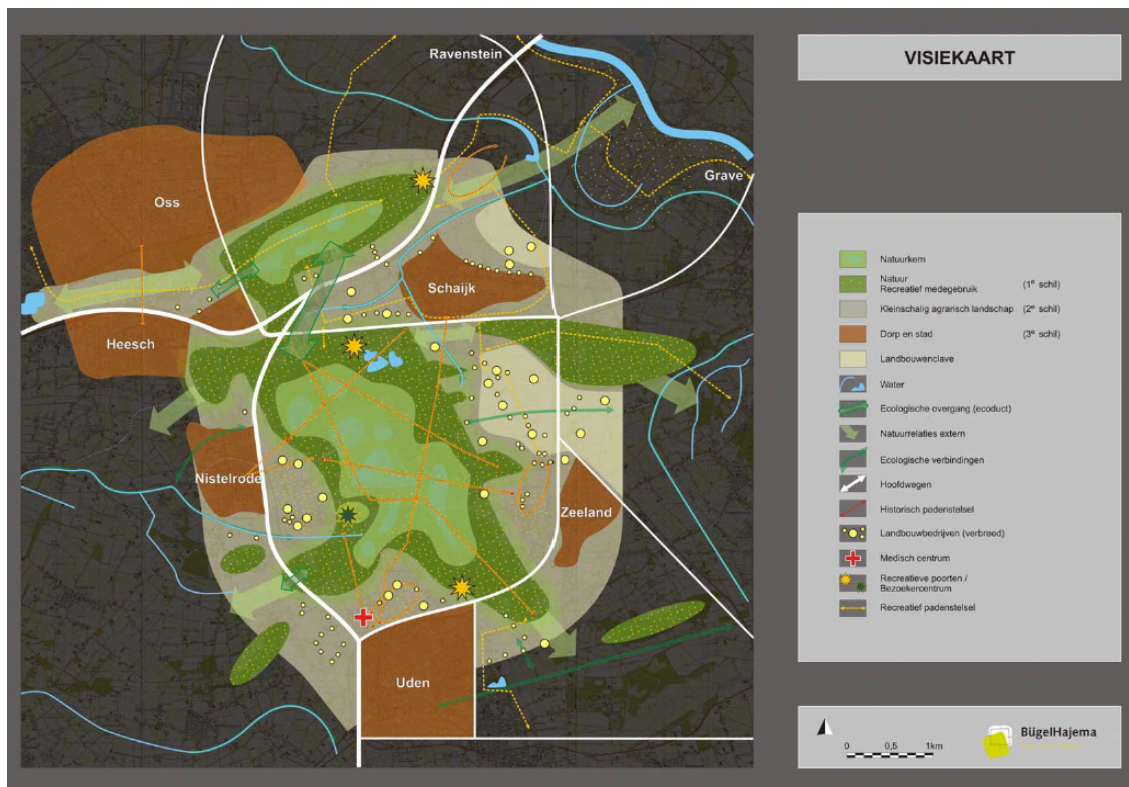
De ruimtelijk-functionele zonering in het Manifest is gebaseerd op bescherming van de natuurwaarden. In het manifest wordt uitgegaan van een 'schillenbenadering' ten aanzien van de focus, invulling en zonering van het gebied. Centraal staan de natuurkernen van De Maashorst en Herperduin die het groene hart van de streek vormen. Hier zijn de (hoge en kwetsbare) natuurwaarden leidend. De eerste schil rondom deze natuurkern wordt gevormd door (bos)gebieden die aantrekkelijk zijn voor vele vormen van recreatie. De tweede schil ligt daar omheen en is het kleinschalige agrarische landschap met daarin diverse gehuchten. Deze gehuchten vormen de overgang naar de derde schil: de dorpen en steden die het natuurgebied omringen.

In de natuurkern staan rust en stilte centraal, in de zone ertussen is ruimte voor recreatie in een groen natuurlijk decor zonder dat dit de natuurwaarden verstoort en in de buitenste schillen bevinden zich de meer dynamische en intensieve vormen van vermaak. De sociaal-economische versterking van de schillen is één van de speerpunten van het Manifest. Elke schil kent zo zijn eigen ontwikkelingsruimte en dynamiek en zorgt tevens voor een natuurlijke overgang van de levendigheid van dorp en stad naar de stilte van de natuur zonder dat hiervoor grenzen of barrières genomen hoeven te worden.

Het plangebied is gelegen in 'Natuur / Recreatief medegebruik' (1e schil) en in het 'Kleinschalig Agrarisch landschap' (2e schil).

Conclusie

De ontwikkeling van een natuurbegraafplaats past naar aard en dynamiek in de visie en zonering van het Maashorst Manifest. Een nieuwe economische drager die zorgdraagt voor behoud en ontwikkeling van natuur en landschap en daarmee voor een goede overgang tussen de natuurkern en het agrarisch landschap.

Figuur 10. Visiekaart Maashorst Manifest.

3.5 Gemeentelijk beleid

3.5.1 Structuurvisie buitengebied in ontwikkeling

Op 22 januari 2010 heeft de gemeenteraad de Structuurvisie buitengebied in ontwikkeling vastgesteld. De belangrijkste doelstelling voor 'buitengebied in ontwikkeling' is de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Daarnaast is een verbetering van de leefbaarheid een belangrijk nevendoeel. De methode om deze verbeteringen te bereiken is het, onder voorwaarden, toestaan van onder meer de vestiging van nieuwe economische dragers en hergebruik van voormalige agrarische bedrijfsgebouwen. Dit moet de verrommeling en sociaaleconomische teruggang in het buitengebied tegengaan. De gemeente Landerd heeft een aantal regelingen in het leven geroepen die mogelijkheden scheppen voor de realisatie van niet aan het buitengebied gerelateerde functies. Het verwezenlijken van kwaliteitswinst staat daarbij centraal.

Conclusie

De belangrijkste doelstelling uit de 'Structuurvisie buitengebied in ontwikkeling' is de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Een van de manieren hiervoor is het toestaan van nieuwe economische dragers in het buitengebied. Natuurbegraafplaats Maashorst is zo'n nieuwe drager. Het geeft een passende invulling aan een voormalige agrarische bedrijfslocatie. Bij de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats, staat behoud en ontwikkeling van nieuwe natuur centraal.

3.5.2 Sociaal Economisch Actieplan Landerd (SEAP)

Op 24 januari 2006 heeft de gemeenteraad het SEAP vastgesteld. De betekenis van het SEAP ligt vooral in de vastlegging van de fundamenteën voor het sociaaleconomisch beleid van de gemeente Landerd voor de komende jaren. De koers van het economische beleid geeft tevens het belang aan voor de leefbaarheid, de werkgelegenheid, de sociale cohesie, de beleving van het buitengebied, kortom de aantrekkelijkheid van de gehele leefgemeenschap Landerd. In het SEAP heeft de gemeente Landerd per bedrijfssector een aantal actiepunten opgenomen die

uitgevoerd dienen te worden. De actiepunten uit dit plan die aansluiten bij de realisatie van een natuurbegraafplaats luiden:

- Ontwikkelen van beleid m.b.t. andere dan agrarische activiteiten in het buitengebied;
- Ruimte creëren voor semi- en niet-agrarische, economische activiteiten, al dan niet in de toeristisch-recreatieve sfeer.
- Ruimtelijke kwaliteitswinst bij hergebruik VAB's (Voormalige Agrarische Bedrijfslocaties)
- Bij hergebruik van VAB's dient er sprake te zijn van ruimtelijke kwaliteitswinst door sloop van overtollige bebouwing, m.u.v. cultuurhistorische bebouwing.
- Financiering door provincie en waterschap van bedrijfsbeëindiging t.b.v. natuur en/of groen
- In de extensiveringsgebieden kunnen bedrijfssaneringen financieel mogelijk worden gemaakt door op de te saneren locaties andere activiteiten / functies toe te staan (kleinschalige ambachtelijke bedrijven in kernrandzones, woningbouw, dienstverlenende bedrijven, kinderdagverblijf, zorgwonencomplexen).

Conclusie

De ontwikkeling van een natuurbegraafplaats sluit aan bij de actiepunten voortkomend uit het SEAP Landerd. Natuurbegraven is een nieuwe economische drager op een voormalige agrarische bedrijfslocatie. Door sloop van bestaande bebouwing, landschappelijke inpassing van de nieuwe bebouwing en een netto-ontstening wordt ruimtelijke kwaliteitswinst gerealiseerd, evenals door de ontwikkeling van nieuwe natuur en landschap.

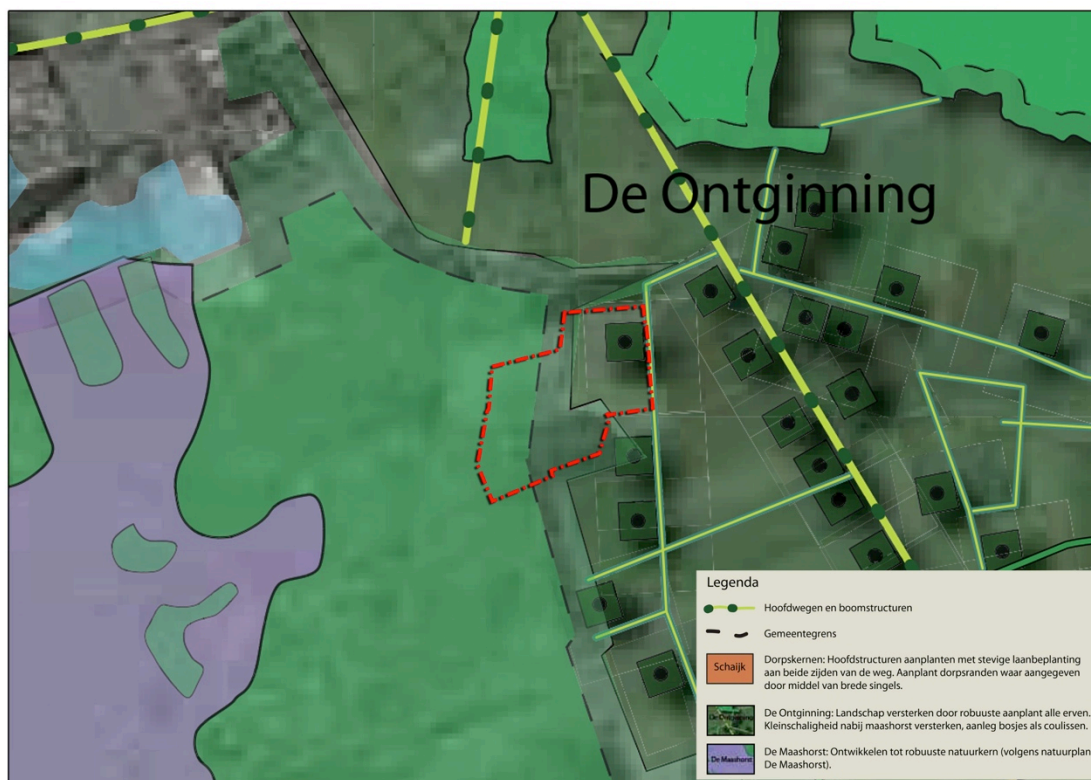
3.5.3 Landschapsbeleidsplan gemeente Landerd

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen vraagt de provincie gemeenten om zorg te dragen voor kwaliteitsverbetering van het landschap om daarmee het verlies aan omgevingskwaliteit te beperken. De gemeente Landerd heeft zodoende nadrukkelijk in de flexibilitaire regels van het Bestemmingsplan Buitengebied opgenomen dat nieuwe ontwikkelingen gepaard moeten gaan met een extra kwaliteitsverbetering van het buitengebied. De gemeente Landerd heeft daarom op 8 november 2012 het "Landschapsbeleidsplan Landerd 2013-2027" vastgesteld. Daarnaast heeft de gemeente een kwaliteitskader buitengebied opgesteld. Onderstaand wordt per plan beschreven hoe de nieuwe ruimtelijke ontwikkeling omgaat met de uitgangspunten van het betreffende plan.

Het landschapsbeleidsplan zet in op een algehele landschapsverbetering en is het uitvoeringsprogramma voor de komende jaren. Op basis van grondgebruik, historie, bodem en occupatie is het buitengebied opgedeeld in 11 deelgebieden. Per deelgebied is daarbij een visie opgesteld die is gebaseerd op de sterke punten van nu en de kansen voor straks. Daarnaast is per deelgebied aangegeven wat het gewenste beeld, de gewenste natuurwaarde en de gewenste ingrepen zijn.

De ruimtelijke ontwikkeling aan de Franse Baan is gelegen in twee deelgebieden. Het ene deel valt onder het deelgebied van 'De Ontginningen', en het deel gelegen in de EHS valt onder 'De Maashorst'.

Het deel binnen het plangebied dat is aangeduid als 'De Ontginningen', betreft het gebied tussen de Maashorst en de Reekse bossen dat op dit moment bestaat uit een coulissen landschap met lanen en groene erven, deels grootschalig, deels besloten. Voor 'De Ontginningen' maakt de gemeente onderscheid tussen doelen voor de landschappelijke ontwikkeling, en doelen voor de ecologische ontwikkeling. Landschappelijke ontwikkelingsmogelijkheden toepasbaar voor het plangebied zijn; robuuste aanplant van alle erven en lanen versterken waar mogelijk, kleinschaligheid nabij de rand van de Maashorst versterken en bosjes aanleggen als coulissen.

Figuur 11. Uitsnede Landschapsbeleidsplan gemeente Landerd.

Ecologisch kan een bijdrage bestaan uit het ontwikkelen van leefgebied voor struweelsoorten en foerageergebied voor bosdieren. Daarnaast kan het plangebied dienen als stapsteen die 'De Ontginningen' met 'De Maashorst' verbindt.

Bovenstaande doelen wil de gemeente verwezenlijken door middel van de aanleg van onderstaande landschapselementen:

- Droge singels, minimale lengte van 100 meter.
- Robuuste erfbeplanting, minimale oppervlakte van 200 m².
- Kruidenrijke zoom, minimale lente 200 meter.
- Droge bosjes, minimale oppervlakte van 200 m².

Deelgebied 'De Maashorst' is met zijn bos en heideterreinen het grootste aaneengesloten natuurgebied van Brabant. Landschappelijk wil de gemeente het gebied ontwikkelen tot een robuuste natuurkern bestaande uit een centrale open ruimte met daaromheen natuurlijk bos waarin natuurlijke processen zoals een natuurlijk watersysteem alle ruimte heeft. Daarnaast is de gemeente voornemens om rondom de kern een levendige schil te creëren, waarin wonen, werken, landbouw en recreatie samengaan. Voor de natuurlijke overloop worden daarnaast de randen van het bosgebied omgevormd tot mantel- en zoomvegetatie. Ecologisch gezien sluit deelgebied 'De Maashorst' aan bij deelgebied 'De Ontginningen'. Ook hier streeft de gemeente naar behoud en ontwikkeling van een leefgebied voor bos en struweelsoorten en een foerageergebied voor bosdieren. Bovenstaande doelen wil de gemeente verwezenlijken door middel van de aanleg van onderstaande landschapselementen:

- Ontwikkelen mantel- en zoomvegetaties van circa 25 meter breed.
- Foerageergebied bosdieren, minimaal oppervlak 500m².

Conclusie

Belangrijk onderdeel van de naturbegraafplaats is de aanleg van waardevolle natuur en de omvorming van eenvormig naaldbos naar soortenrijk gemengd bos. De naturbegraafplaats geeft tevens invulling aan de beleidsdoelstelling om rond 'De Maashorst' een levendige schil te

realiseren waar wonen, werken, landbouw en recreatie samengaan. Op het terrein wordt nieuwe natuur aangelegd in de vorm van schraalland, houtwallen en een poel. Dit past binnen het beleid voor het deel wat is aangeduid als 'De Ontginningen' en het deel wat is aangeduid als 'De Maashorst'. Ook de ontwikkeling van een goede mantel-zoom vegetatie past in het beleidsplan. Rond de nieuwe gebouwen aan de Franse Baan wordt conform het beleid voor 'De Ontginningen' erfbeplanting aangeplant.

3.5.4 Kwaliteitskader buitengebied gemeente Landerd

Het 'kwaliteitskader buitengebied gemeente Landerd' dat is vastgesteld op 18 april 2013, gaat in op de kwaliteitsverbetering van het buitengebied. In het kwaliteitskader worden enkele open normen uit de provinciale Verordening ruimte (artikel 2.2 Vr.2012) op gemeentelijk niveau uitgewerkt. Kort samengevat is het uitgangspunt bij artikel 2.2 Vr., dat alle ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied van de gemeente Landerd gepaard moeten gaan met een extra kwaliteitsverbetering. Hoe deze kwaliteitsverbetering eruit dient te zien heeft de Provincie opgesomd in artikel 2.2 (a t/m f). Daarbij is het niet van belang of sprake is van landschappelijke inpassing in traditionele zin. Juist ook andere zaken die effectief bijdragen aan een kwalitatieve verbetering van het buitengebied zijn mogelijk.

In het Regionaal Ruimtelijk Overleg (RRO) van 10 januari 2013 zijn afspraken gemaakt over de kwaliteitsverbetering van het landschap. In dit overleg hebben verschillende gemeenten een voorstel aangedragen waarmee een pragmatisch en doelgericht toepassingsbereik van artikel 2.2 Vr. wordt beoogd. Het gaat hierbij om een toepassingsbereik dat enerzijds recht doet aan de ontwikkeling van de kwaliteit van het landschap, maar anderzijds ook aan een werkbare reële praktijk waarin initiatiefnemers en gemeenten niet nodeloos of onevenredig met extra werk of kosten worden geconfronteerd. Op die manier moet worden voorkomen dat een regeling wordt opgetuigd die passende ruimtelijke ontwikkelingen verlamt of onnodig belast, met als ongewenste consequentie dat er veel te weinig of zelfs geen enkele kwaliteitsverbetering plaatsvindt.

Volgens de RRO-afspraken zijn de ontwikkelingen in te schalen naar de ruimtelijke impact die ze hebben, namelijk:

1. Geen of verwaarloosbare impact
2. Beperkte impact
3. Aanzienlijke impact.

Vervolgens is per categorie aangegeven welke ruimtelijke ontwikkelingen binnen die categorie vallen en welke landschappelijke inpassing vervolgens volstaat. Een natuurbegraafplaats is in geen enkele categorie opgenomen. Aangezien er sprake is van nieuwe bebouwing buiten bestaand bebouwd gebied, wordt er vanuit gegaan dat de planontwikkeling binnen de categorie 'aanzienlijke impact' valt. Ten aanzien van deze categorie is in het RRO de afspraak gemaakt dat een berekende kwaliteitsverbetering van het landschap nodig is (forfaitair bedrag á 20% van de waardevermeerdering).

De gemeente Landerd wijkt hier van af en geeft aan dat iedere ontwikkeling gepaard moet gaan met een kwaliteitsverbetering die meer behelst dan uitsluitend een landschappelijke kwaliteitsverbetering of inpassing. Ten aanzien van de fysieke kwaliteitsverbetering dient in eerste instantie aansluiting te worden gezocht bij de recepten en projecten, zoals die in het Landschapsbeleidsplan 2013-2027 zijn weergegeven als 'landschappelijke kwaliteit verbeterende maatregelen' (lkm's). Aanvullend moeten, voor zover redelijkerwijs mogelijk en de betreffende ontwikkeling daar ruimte en gelegenheid toe biedt, minimaal twee 'maatschappelijke kwaliteit verbeterende maatregelen' (mkm's) worden getroffen.

Indien het niet mogelijk blijkt om op de voornoemde wijze tot een toereikende kwaliteitsverbetering te komen, wordt een financiële bijdrage gevraagd van tenminste € 8,- per m² van de oppervlakte waar de voorgenomen ontwikkeling betrekking op heeft. Het

daadwerkelijke bedrag moet daarbij wel in verhouding staan tot de ruimtelijke impact van de betreffende ontwikkeling.

De initiatiefnemers zullen in het kader van deze planontwikkeling een ruim toereikende fysieke en maatschappelijke kwaliteitsverbetering realiseren door middel van een heel aantal specifieke verbeterende maatregelen. In onderstaande tabel, wordt aangegeven welke lkm's en mkm's er worden gerealiseerd bij de aanleg van de natuurbegraafplaats. Iedere maatregel wordt ook gekwantificeerd.

Landschappelijke kwaliteit verbeterende maatregelen (lkm's) volgens LBP 2013-2017	
<i>Kwalitatief</i>	<i>Kwantitatief</i>
Robuuste erfbeplanting	< 200m ²
Kruidenrijke zoom / Mantel- zoomvegetaties	1,7ha
Droge bosjes	< 200m ²
Foerageergebied bosdieren	28ha
Maatschappelijke kwaliteit verbeterende maatregelen (mkm's) volgens LBP 2013-2017	
<i>Kwalitatief</i>	<i>Kwantitatief</i>
De natuurbegraafplaats wordt voor extensief recreatief medegebruik opengesteld	11,2 hectare nieuwe natuur
De beeldkwaliteit van de bebouwing wordt verbeterd door oude bebouwing te slopen en minder nieuwe bebouwing op te richten, die echter wel architectonisch meerwaarde heeft	netto ontstening van 710 m ²

Tabel 3. Kwaliteitsverbetering als gevolg van aanleg natuurbegraafplaats Maashorst (kwalitatief en kwantitatief).

Conclusie

De inrichtingsschets⁹ laat zien dat de wensen met betrekking tot de twee onderscheiden deelgebieden in het landschapsbeleidsplan, zijn opgenomen in het ontwerp van de natuurbegraafplaats. De in de huidige situatie aanwezige 11,6ha akkerland, 4,6ha grasland en 12,2ha monotoon naaldbos wordt omgevormd naar 7,8ha gemengd loofbos, 2,3ha boskamers met schraalland of heide, 0,3ha hoogstamboomgaard, 1,7ha mantel/zoom vegetaties, 2ha nieuw bos en houtwallen, 7,8ha schrale graslandvegetatie met verspreid bosschages en struwelen, 0,5ha poel en 1,2ha lanen en laanbeplanting. Op deze wijze wordt niet alleen de landschappelijke inpassing, maar ook de vereiste extra kwaliteitsverbetering ruimschoots verwezenlijkt.

3.5.5 Waterplan Landerd

Het waterplan is door de gemeenteraad vastgesteld op 13 december 2007 en door het dagelijks bestuur van het waterschap Aa en Maas op 23 januari 2008. Vanuit diverse wetgeving liggen er verplichtingen bij de verschillende waterbeheerders. Met deze wetgeving krijgt de gemeente nadrukkelijk taken met betrekking tot grondwater en de berging van hemelwater. De maatregelen waarvoor de gemeente trekker is liggen met name in het bebouwde gebied. Wateropgaven in het buitengebied liggen veelal bij het waterschap. In het buitengebied gaat het om creëren van extra waterberging om te kunnen voldoen aan de normen van het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) en het vaststellen van de GGOR (gewenst grond- en oppervlaktewater regime) om de waterhuishouding optimaal af te stemmen op aanwezige en/of toekomstige gebiedsfuncties.

Conclusie

Het plangebied is gelegen in het buitengebied en valt zodoende onder het bevoegd gezag van het waterschap. De verdere beleidstoetsing vindt daarom plaats in paragraaf 3.6.

⁹ Inrichtingsschets Natuurbegraafplaats Maashorst.

3.5.6 Nota archeologie gemeente Landerd

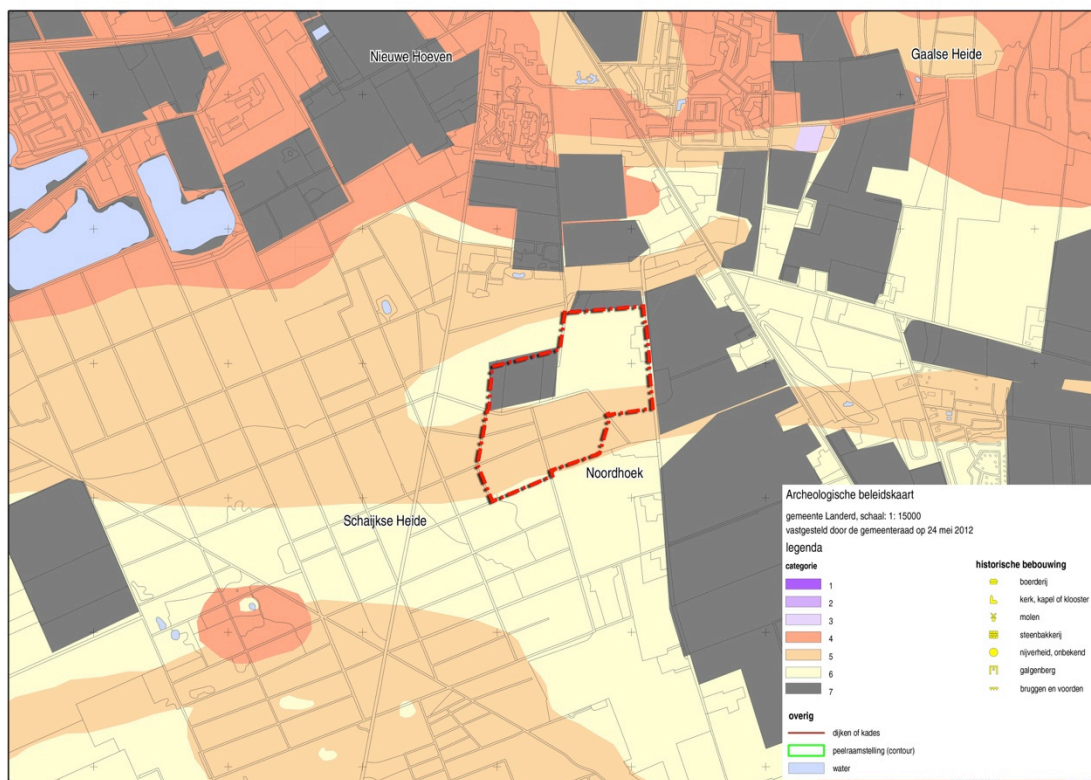
De gemeenteraad van Landerd heeft op 24 mei 2012 de 'Nota Archeologie gemeente Landerd' en de 'Archeologische beleidskaart gemeente Landerd' vastgesteld. In de nota is onderscheid gemaakt in een 7-tal verschillende categorieën ten aanzien van eventuele archeologische verwachtingswaarden binnen de gemeente. Onderstaand wordt weergegeven welk onderzoek bij welke categorie hoort.

- *Categorie 1*: monumenten. Onderzoeksplicht niet van toepassing.
- *Categorie 2*: gebieden van zeer hoge archeologische waarde en historisch geografische objecten met een archeologische relevantie. Onderzoeksplicht bij een verstoringsdiepte van meer dan 50 cm en een verstoringsoppervlakte van meer dan 50 m².
- *Categorie 3*: gebieden van hoge archeologische waarde. Onderzoeksplicht bij een verstoringsdiepte van meer dan 50 cm en een verstoringsoppervlakte van meer dan 100 m².
- *Categorie 4*: gebieden met een hoge archeologische verwachting. Onderzoeksplicht bij een verstoringsdiepte van meer dan 50 cm en een verstoringsoppervlakte van meer dan 250 m².
- *Categorie 5*: gebieden met een middelhoge archeologische verwachting en naoorlogse woonwijken en industriegebieden die in een gebied van hoge archeologische verwachting liggen. Onderzoeksplicht bij een verstoringsdiepte van meer dan 50 cm en een verstoringsoppervlakte van meer dan 2500 m².
- *Categorie 6*: gebieden met een lage archeologische verwachting. Geen onderzoeksplicht.
- *Categorie 7*: gebieden zonder een archeologische verwachting of archeologisch vrijgegeven. Geen onderzoeksplicht.

Uit bovenstaande categorieën is op te maken dat categorie 2 t/m 5 te maken hebben met een onderzoeksplicht of dat een nadere beschermende regeling is vereist. Binnen deze categorieën is ter plaatse een omgevingsvergunningstelsel voor werken en werkzaamheden van toepassing dat toeziet op de bescherming van (mogelijk aanwezige) archeologische waarden. Indien werkzaamheden zoals graven toch plaats dienen te vinden zal onderzocht moeten worden of ter plaatse archeologische waarden aanwezig zijn.

Conclusie

Het plangebied gelegen binnen de categorieën van archeologische verwachtingswaarden; 5, 6 en 7. Dit houdt in dat de waarde varieert van een middelhoge archeologische verwachting tot geen archeologische verwachting. De huidige agrarische gronden vallen in categorie 6 en kennen geen archeologische verwachtingswaarde. Binnen de gronden aangeduid als EHS, is sprake van een middelhoge archeologische verwachting. De betekenis en consequenties van deze middelhoge verwachting worden nader toegelicht in paragraaf 4.7.

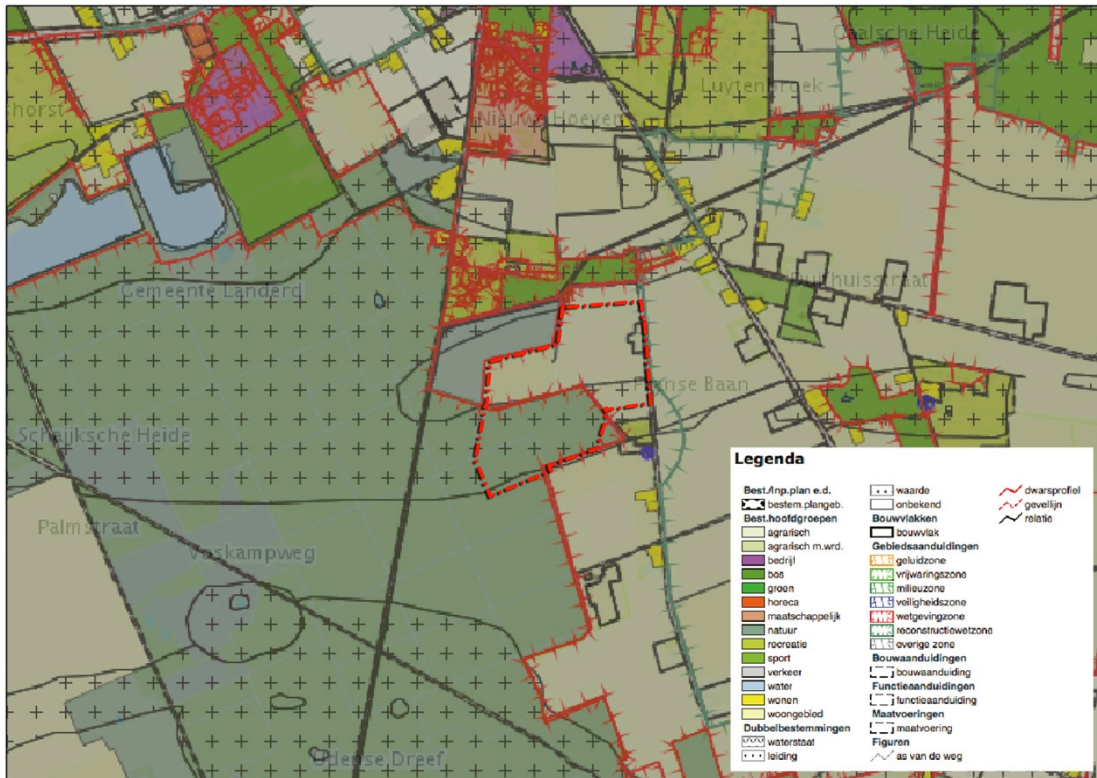
Figuur 12. Uitsnede Archeologische beleidskaart gemeente Landerd.

3.5.7 Bestemmingsplan Buitengebied gemeente Landerd

Op 23 mei 2013 heeft de gemeenteraad het Bestemmingsplan Buitengebied Landerd vastgesteld. Het nieuwe Bestemmingsplan Buitengebied heeft als uitgangspunt 'Behoud en versterking van zowel de omgevingskwaliteit als de sociale en economische vitaliteit van het landelijke gebied van de gemeente Landerd'. De gemeente wil meer ontwikkelingen toestaan in het buitengebied, mits daarmee ook meer kwaliteit wordt gegenereerd. Het doel daarbij is om een goede balans te vinden tussen omgevingskwaliteit, ecologie, economie en leefbaarheid. In het bestemmingsplan worden een aantal randvoorwaarden gesteld, namelijk;

- Zuinig ruimtegebruik;
- Bijdrage aan / ontwikkeling van ruimtelijke kwaliteit (rood-met-groen koppeling); De uitbreiding gaat gepaard met een extra kwaliteitsverbetering van het buitengebied;
- Een duurzame ontwikkeling;
- Uit milieuoogpunt aanvaardbaar;
- Geen belemmering voor omliggende functies;
- Qua grootte en ruimtebeslag passend op de locatie en in de omgeving.

Het plangebied kent volgens het vigerende bestemmingsplan de volgende bestemmingen: Het bestaande bos in het zuidwestelijk deel van het plangebied heeft de enkelbestemming 'natuur', de overige agrarische grond in het plangebied de enkelbestemming 'agrarisch met waarde'. Over het zuidelijk deel van het plangebied is de dubbelbestemming waarde 'Archeologie 4' gelegen. Ter plekke van de waterloop is sprake van de enkelbestemming 'water' en de agrarische bedrijfslocatie aan de Franse baan heeft een 'bouwblok'. Het plangebied kent ook een aantal gebiedsaanduidingen: 'wro-zone aanlegvergunning aardkundig waardevol', 'wro-zone omgevingsvergunning groenblauwe mantel' en de 'reconstructiewetzone extensiveringsgebied'.

Figuur 13. Uitsnede Bestemmingsplan Buitengebied Landerd 2013.

Planologische medewerking vanuit gemeente

Het vigerende bestemmingsplan laat niet toe dat er een natuurbegraafplaats wordt gerealiseerd op de Franse Baan 2 te Schaijk. Op 8 januari 2013 heeft de gemeenteraad van Landerd planologische medewerking toegezegd aan de wijziging van het bestemmingsplan ten behoeve van de realisatie van een natuurbegraafplaats. De gemeente stelt een aantal voorwaarden:

- Er mogen geen extra gebouwen worden opgericht, tenzij bestaande bebouwing met een gelijke oppervlakte wordt gesloopt, en mits de Provincie met die ontwikkeling in kan stemmen;
- Er mag ter plaatse geen extra zelfstandig bedrijf ontstaan;
- Ontsluiting en parkeren moeten goed worden ingepast, waarbij eventuele verkeersmaatregelen voor rekening komen van de initiatiefnemer.

Tevens is aangegeven dat de toetsing van de beeldkwaliteit van de gebouwen zal plaatsvinden aan de hand van de Welstandsnota. In deze nota is opgenomen dat bebouwing moet passen in de beeldtaal van de omgeving. Omdat de informatie/ceremonieruimte ver van de Franse Baan is gelegen en een speciale functie heeft is op voorhand gesteld dat een speciale natuurlijke en terughoudende vormgeving gewenst en haalbaar is.

Conclusie

Alle reeds aanwezige bebouwing zal worden gesloopt. De nieuwe bebouwing heeft een kleinere oppervlakte. Het betreft de informatie/ceremonieruimte, een bedrijfsgebouw, de schuilgelegenheid en de woning met aanbouw. Er wordt geen extra bedrijf gevestigd, de agrarische bedrijfslocatie wordt herontwikkeld tot natuurbegraafplaats. De noodzakelijke ontsluiting en benodigde verkeersmaatregelen komen voor rekening van de initiatiefnemer en worden nader toegelicht en onderbouwd in paragraaf 4.8.

3.6 Waterschapsbeleid

3.6.1 Beleidsregels keur waterschap Aa en Maas 2013

Het waterschap is bevoegd om nadere regels te stellen aan activiteiten die mogelijk een nadelig effect hebben op de waterhuishouding. Dit met als doel het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste. De regels hiervoor, met daarin een aantal gebods- en verbodsbepalingen zijn vastgelegd in de Keur. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen waterkeringen, oppervlaktewater en grondwater.

De gebods- en verbodsbepalingen in de Keur zijn algemeen van aard. Via een aantal algemene regels en beleidsregels zijn deze verder uitgewerkt, ten behoeve van:

- Het beschermen tegen activiteiten die de stabiliteit van waterkeringen in gevaar brengen.
- Het beschermen tegen activiteiten die de waterhuishoudkundige functie (wateraanvoer en -afvoer, waterbergen, waterpeilen) van het oppervlaktewatersysteem aantasten.
- Het beschermen tegen activiteiten die een negatief effect hebben op de nagestreefde ecologische doelen.
- Het beschermen tegen activiteiten die de grondwatervoorraad in gevaar brengen.
- Het beschermen tegen activiteiten die het waterschap hinderen in het tegen zo laag mogelijk kosten uitvoeren van het beheer en onderhoud aan oppervlaktewaterlichamen en waterkeringen.

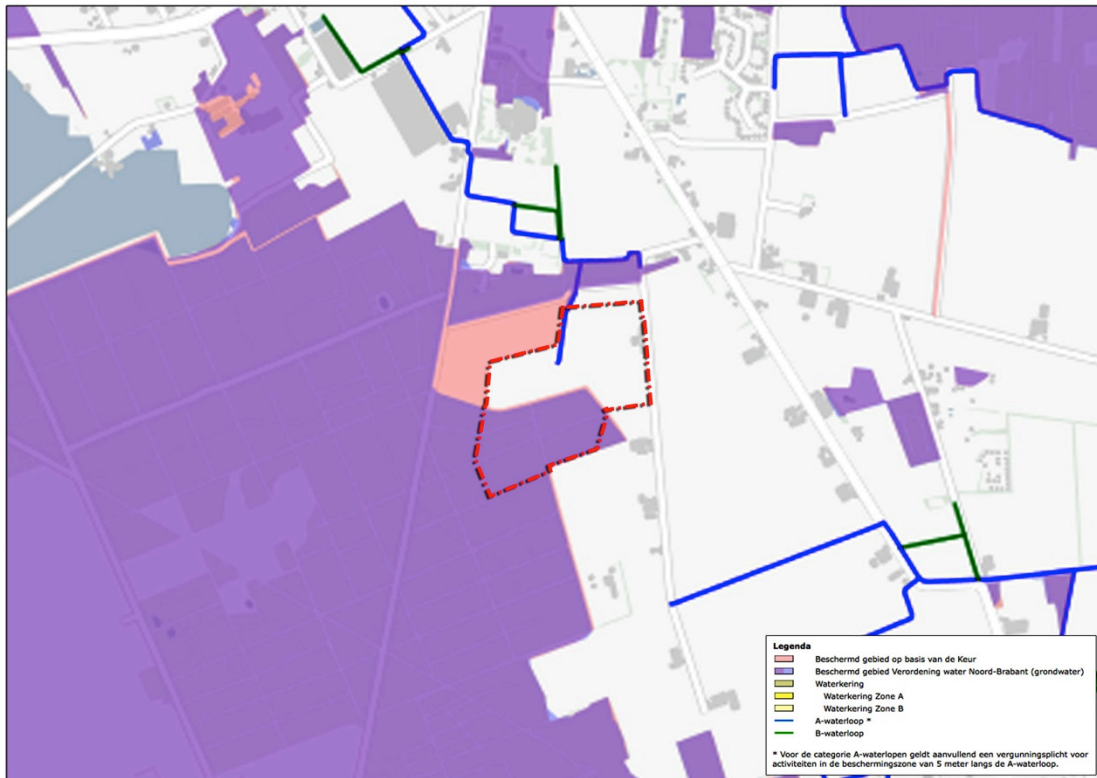
Op de plankaart Keur is te zien dat het plangebied is aangeduid als 'Beschermd gebied op basis van de keur' en als 'Beschermd gebied Verordening water Noord-Brabant (grondwater)'. Daarnaast is er een 'A-waterloop' in het plangebied gelegen welke in eigendom is van het waterschap. Deze waterloop wordt in het kader van de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats opgeheven. Hier is reeds een overeenkomst over gesloten met het waterschap. Binnen het plangebied zijn gronden aangemerkt als beschermde gebieden Keur. Voor deze gebieden zijn specifieke beleidsregels opgesteld. Bij de Keurbeschermingsgebieden zoals aangegeven op de keurkaarten geldt een anti-verdrogingsbeleid gericht op behoud en/of herstel van het watersysteem.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkelingen worden hydrologisch neutraal uitgevoerd, hetgeen betekent dat zij geen nadelige effecten hebben op het watersysteem. Een nadere toetsing en verantwoording is opgenomen in paragraaf 4.3.

3.6.2 Ontwikkelen met duurzaam wateroogmerk

Aandacht voor wateroverlast, veiligheid, waterkwaliteit en inrichting van watersystemen is vanaf de start van de ruimtelijke plan- en besluitvorming van groot belang om tot gewenste gezonde en duurzaam ingerichte watersystemen te komen. Het instrument 'watertoets' biedt de mogelijkheid vroegtijdig te anticiperen op ruimtelijke ontwikkelingen door ruimtelijke plannen onder meer te toetsen aan 'hydrologische neutraliteit' conform het waterbeleid. Het waterschap heeft dit beleid verwoord in haar nota 'Ontwikkelen met duurzaam wateroogmerk-definitie en randvoorwaarden hydrologisch neutraal ontwikkelen'. Dit document maakt inzichtelijk welke hydrologische consequentie(s) ruimtelijke ontwikkelingen kunnen hebben op het watersysteem. Het bevat beleidsuitgangspunten, voorwaarden en normen om de negatieve hydrologische consequenties te compenseren (binnen de ontwikkeling). Het geeft een inhoudelijke uitwerking en onderbouwing van de beleidsterm 'hydrologisch neutraal bouwen'. Bovendien geeft het (nieuwe) uitgangspunten en randvoorwaarden bij hydrologisch neutraal bouwen. Deze worden toegepast in het proces van de watertoets. Hoewel er natuurlijk ook getoetst wordt op bijvoorbeeld waterkwaliteit, ketenaspecten en veiligheid, heeft dit document alleen betrekking op de kwantitatieve aspecten van hydrologisch neutraal bouwen.

Figuur 14. Plankaart Keur, Waterschap Aa en Maas met plangebied.

De beleidsterm ‘hydrologisch neutraal bouwen’ geeft invulling aan het ‘niet afwentelen’ principe, zoals door de commissie waterbeheer 21e eeuw (WB21) is gegeven. Hydrologisch neutraal ontwikkelen houdt in dat de ontwikkeling geen hydrologische achteruitgang ten opzichte van de referentiesituatie tot gevolg heeft. Er mogen geen hydrologische knelpunten worden gecreëerd voor de te handhaven en de vastgelegde toekomstige landgebruik functies in het plangebied en het beïnvloedingsgebied. Concreet betekent dit dat:

- De afvoer uit het gebied niet groter is dan in de referentiesituatie;
- De omvang van grondwateraanvulling in het plangebied gelijk blijft of toeneemt;
- De grond- en oppervlaktewaterstanden in de omgeving gelijk blijven, of verbeteren voor de huidige en toekomstige landgebruiksfuncties;
- De (grond)waterstanden in het plangebied moeten aansluiten op de (nieuwe) functie(s) van het plangebied zelf;
- Het plangebied zo moet worden ingericht, dat de gevolgen van vastgestelde toekomstige ontwikkelingen in de omgeving, die van invloed zijn op de (grond)waterstanden, niet leiden tot knelpunten in het plangebied.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkelingen worden hydrologisch neutraal uitgevoerd overeenkomstig het beleid van het waterschap zoals vastgelegd in de nota ‘Ontwikkelen met duurzaam wateroogmerk’, hetgeen betekent dat zij geen nadelige effecten hebben op het watersysteem. Een nadere toetsing en verantwoording is opgenomen in § 4.3.

4. PLANOLOGISCHE ASPECTEN

4.1 Inleiding

Aan de hand van de volgende aspecten zal inzicht gegeven worden in de fysieke en functionele aspecten van de ruimtelijke structuur van Natuurbegraafplaats Maashorst. De aspecten zijn flora en fauna, water, milieu (bodem, geluid, luchtkwaliteit, geur, bedrijven en milieuzonering, externe veiligheid), cultuurhistorie, aardkunde, archeologie, verkeerskundige aspecten, kabels en leidingen, belangen van derden en volksgezondheid.

4.2 Flora en fauna

Adviesbureau Eelerwoude heeft voor Natuurbegraafplaats Maashorst een quickscan flora- en fauna uitgevoerd en een aanvullend onderzoek naar vogels en vleermuizen waarbij beoordeeld is of er mogelijk beschermde soorten en natuurwaarden aanwezig zijn in het plangebied en wat de mogelijke effecten zijn van de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats op deze soorten^{10, 11}. De quickscan en het aanvullend onderzoek zijn gericht geweest op het in beeld brengen van de mogelijke consequenties vanuit natuurwetgeving en –beleid.

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een verkenning van bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek. De belangrijkste conclusies uit de quickscan en het aanvullend onderzoek zijn hieronder opgenomen.

4.2.1 Beschermde soorten

Op basis van de quickscan wordt geconstateerd dat het onderzoeksgebied een potentiële habitat biedt voor een aantal (algemene) beschermde soorten. Op basis van de beschikbare literatuurgegevens en een veldbezoek is vastgesteld dat het terrein mogelijk van belang is voor enkele licht beschermde soorten (soorten uit tabel 1 van de Flora & Faunawet) en voor strikter beschermde planten, vleermuizen, broedvogels, reptielen, eekhoorn en de das.

Tabel	Soort(groep)	Gebruik gebied	Effect ruimtelijke ontwikkelingen	Ontheffing	Vervolg Nader onderzoek / mitigerende en/of compenserende maatregelen
1	Algemene grondgebonden zoogdieren	Leefgebied	Tijdelijke aantasting leefgebied, doden, op termijn weer geschikt leefgebied	Nee	Zorgplicht
1	Algemene amfibieën	Leefgebied - landhabitat	Tijdelijke aantasting leefgebied, doden, op termijn weer geschikt leefgebied	Nee	Zorgplicht
1	Planten	Mogelijke standplaatsen in bosgebied	Tijdelijke kleinschalige aantasting standplaatsen	Nee	Zorgplicht
2	Prachtklokje	Mogelijke standplaatsen in bosgebied	Geen mits	Nee	Locatie kapvlaktes buiten groeiplaatsen.
2	Levendbarende hagedis	Mogelijk leefgebied	Geen ontwikkelingen gepland in potentieel leefgebied	Nee	
2	Eekhoorn	Mogelijk onderdeel van leefgebied		Nee	Zorgplicht
3	Das	Leefgebied, vaste rust- en verblijfplaatsen	Tijdelijke verstoring en mogelijke aantasting leefgebied	Ja	Goed afgestemde inrichting en invulling werkzaamheden.
3	Vleermuizen	Potentiële verblijfplaats in woning	onbekend	onbekend	Nader onderzoek apr-sep
3	Vleermuizen	Potentiële verblijfplaats, foerageergebied in bos	Geen mits	Nee, mits	Bomen met holten en gaten incl. een straal van 10 meter eromheen behouden blijven
V	Vogels	Broedlocatie	Mogelijke verstoring	Nee, mits	Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren
V14	Vogels vaste broedlocaties	Potentiële broedlocatie	onbekend	onbekend	Bomen met horsten, holten en gaten incl. een straal van 10 meter eromheen behouden blijven

Tabel 4: Resultaten (mogelijk) aanwezige beschermde flora en fauna in het plangebied.

De ontwikkeling van de natuurbegraafplaats zorgt ook voor het natuurlijk in gebruik nemen van enkele landbouwgronden. Daarnaast worden in het bestaande bosgebied maatregelen genomen om de natuurwaarden en diversiteit te verhogen. Deze maatregelen hebben een positief effect voor veel flora en fauna. De maatregelen moeten daarbij wel zorgvuldig worden

¹⁰ Quickscan flora en fauna Franse Baan te Schaijk, Eelerwoude, december 2013.

¹¹ Onderzoek vleermuizen en vogels Fransebaan Schaijk, Eelerwoude, oktober 2014.

uitgevoerd om ook tijdelijke negatieve effecten op de op dit moment aanwezige beschermde soorten te voorkomen.

Licht beschermde soorten

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er voldoende leefgebied aanwezig blijft, het relatief algemene soorten betreft en met name omdat het gebied naderhand weer en beter geschikt leefgebied wordt voor deze soorten. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling. Een ontheffing Flora- en faunawet is daarom niet noodzakelijk.

Voorkomen van verlies van soorten door kap van bomen

In het bosgebied worden enkele open plekken gecreëerd. In dit bosgebied kunnen enkele streng beschermde soorten planten, vogels en vleermuizen voorkomen. Om verstoring van deze soorten te voorkomen moeten de volgende maatregelen getroffen worden:

- Kaplocaties worden uitgekozen op locaties met bomen zonder horsten van roofvogels, holtes of gaten, bij voorkeur jonge bomen.
- Bomen met horsten, gaten of holtes inclusief een zone van 10 meter blijven in ieder geval behouden.
- Kaplocaties voorafgaand controleren op de aanwezigheid van prachtklokje. Indien aanwezig, locatie open plek verplaatsen zodat het klokje behouden blijft.
- De kruidlaag zoveel mogelijk in takt laten bij het kappen van bomen.

De eventueel aanwezige stand- en verblijfplaatsen van beschermde flora, vleermuizen en nestlocaties van vogels met jaarrond beschermde nesten in het bosgebied blijven zo behouden. Op die wijze worden effecten op de verblijfplaatsen voorkomen en is een ontheffing niet nodig.

Voorkomen van aantasting leefgebied van vleermuizen

Uit het rapport 'Onderzoek vleermuizen en vogels, Fransebaan te Schaijk'¹² komt naar voren dat verblijfplaatsen van vleermuizen niet zijn aangetroffen tijdens het door Eelerwoude uitgevoerde veldwerk in het plangebied. Mogelijk dat er wel enkele verblijfplaatsen in bosgebied zitten. Met de inrichting van het gebied worden enkele open plekken in het bos gemaakt en worden enkele bomen gekapt. Zodra de kaplocaties bekend zijn moeten deze gecontroleerd worden op bomen met holtes. Eventueel aanwezige bomen moeten vervolgens behouden blijven. Op die wijze wordt voorkomen dat eventuele vleermuisverblijfplaatsen in het bosgebied aangetaast worden. Tevens moet in het kader van de zorgplicht in het bosgebied 15 vleermuis kasten worden opgehangen. Mochten enkele verblijfplaatsen in het bosgebied toch ongeschikt worden, blijven zo altijd voldoende alternatieven gegarandeerd.

Een deel van het plangebied wordt door een groot aantal soorten vleermuizen gebruikt als foerageergebied. Het plangebied blijft tijdens de inrichting geschikt als foerageergebied. Vleermuizen ondervinden geen hinder van de inrichting van het gebied. Mits geen verlichting wordt gebruikt op het terrein. Bij de woning wordt naar verwachting wel (beperkt) verlichting geplaatst. Dit maakt het erf minder geschikt als foerageergebied voor lichtgevoelige soorten zoals grootoorvleermuizen. In de omgeving is echter ruimschoots alternatief foerageergebied (het bosgebied) aanwezig. Waardoor deze beperkte afname zeker geen significant effect heeft op eventueel aanwezige verblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied of in het bosgebied.

Een ontheffing Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

---

¹² Onderzoek vleermuizen en vogels Fransebaan te Schaijk, Eelerwoude oktober 2014.

Voorkomen van aantasting leefgebied van de das

In de omgeving van het plangebied zit een dassenburcht; Burcht Franse Baan. Daarnaast maakt het hele gebied onderdeel uit van het foerageergebied van de das.

Das is een streng beschermde soort (soort uit tabel 3 van de Flora & Faunawet). Indien het gebruik en de inrichting van het gebied worden afgestemd op de aanwezigheid van de das zijn de effecten op de soort beperkt tot afwezig.

Burcht Franse Baan

De aanleg en het gebruik van de natuurbegraafplaats kan effecten hebben op (de functionaliteit van) de dassenburcht Franse Baan. De effecten kunnen geminimaliseerd worden door enkele mitigerende en compenserende maatregelen te nemen. Hieronder worden een aantal maatregelen genoemd. Voor de volledige lijst van mogelijke maatregelen wordt verwezen naar de quickscan flora en fauna¹³.

- Tijdens de aanleg van de natuurbegraafplaats mag binnen een straal van 20 meter uit de burcht niet gewerkt worden.
- Tijdens het gebruik van de natuurbegraafplaats mogen geen activiteiten plaatsvinden tussen zonsondergang (maar nooit later dan 19.00 uur, als de zon later ondergaat) en zonsopgang.
- In verband met de aantasting van het foerageergebied wordt er voor gezorgd dat het oppervlak aan beweide weiland (primair foerageergebied) niet afneemt.
- In verband met de afname van mitigatieroutes worden nieuwe houtsingels gerealiseerd.

Voorkomen van aantasting leefgebied van vogels

Tijdens het veldwerk ten behoeve van nader onderzoek naar vleermuizen en vogels¹⁴ is één broedlocatie van een buizerd aangetroffen. Tevens zijn een kerkuil en een bosuil aangetroffen (geen nestlocaties).

De ontwikkeling van de natuurbegraafplaats heeft op basis van de inrichtingsschets geen negatieve invloed op de aanwezige buizerd, mits de nestlocatie duurzaam behouden blijft en verstoring in het broedseizoen voorkomen wordt. De nieuwe inrichting van het gebied zorgt voor een toename van de hoeveelheid voedsel voor de buizerd. De soort zal dus profiteren. Het nest moet bij de herinrichting (duurzaam) behouden blijven. Tevens mogen er geen kapwerkzaamheden binnen een zone van 75 meter van de nestboom in het broedseizoen van de buizerd plaats vinden. Het broedseizoen van de buizerd loopt globaal van begin maart tot en met juli. Een ontheffing Flora- en faunawet voor buizerd is niet noodzakelijk.

De ontwikkeling heeft geen effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van uilen in het gebied. Er zijn immers geen nestlocaties aangetroffen.

Een ontheffing Flora- en faunawet voor uilen is niet noodzakelijk.

Overige soorten

Tijdens het veldwerk ten behoeve van onderzoek naar vleermuizen en vogels zijn in het bos binnen het plangebied twee mierenhopen van de behaarde of kale rode bosmier aangetroffen. Het kappen van bomen rond mierenhopen kan een effect hebben op het klimaat rond de hoop en leiden tot het ter plekke uitsterven van de soort. Omdat het een Flora- en faunawet tabel 1 soort betreft is, geldt een vrijstelling. Een ontheffing Flora- en faunawet is daarom niet noodzakelijk. Vanwege hun belang voor het bosecosysteem en het relatief geringe verspreidingsvermogen, heeft behoud van de hopen de voorkeur.

Voorkomen van aantasting leefgebied van beschermde soorten tijdens het gebruik

¹³ Quickscan flora en fauna Franse Baan te Schaijk, Eelerwoude, juni 2014.

¹⁴ Onderzoek vleermuizen en vogels Fransebaan te Schaijk, Eelerwoude oktober 2014.

Tijdens de gebruiksfase worden er geen vaste verblijfplaatsen van beschermde flora of fauna aangetast. Het is wel belangrijk om rekening te houden met aanwezige flora, amfibieën, reptielen en nesten van vogels. Bij het graven van graven wordt daarom eerst de bovenlaag voorzichtig opzij geschoven. Zo worden in de toplaag aanwezig flora en fauna zo veel mogelijk gespaard. Rest in Nature stelt daarnaast een protocol waarin een op de natuurbegraafplaats toegespitste werkinstructie is opgenomen die overtreding van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voorkomt en waarmee invulling wordt gegeven aan de het begrip 'zorgvuldig handelen'. Het protocol wordt gebaseerd op de 'Gedragscode Zorgvuldig Bosbeheer' en de 'Gedragscode Natuurbeheer', beiden goedgekeurd door het Ministerie van EZ. Voor iedere begraafplaats die door Rest in Nature wordt ontwikkeld wordt een dergelijk protocol opgesteld.

Conclusie beschermde soorten

Uit de quickscan flora en fauna en het nader onderzoek naar vogels en vleermuizen komt naar voren dat een ontheffing van de Flora- en faunawet ten behoeve van de inrichting van de natuurbegraafplaats alleen voor de Das noodzakelijk is. Deze ontheffing is reeds aangevraagd en verleend in oktober 2014.

Aantasting van het leefgebied van beschermde soorten tijdens het gebruik van de natuurbegraafplaats wordt voorkomen doordat gewerkt wordt met een ecologisch protocol voor natuurbegraven.

4.2.2 Aanbevelingen

In de quickscan flora en fauna worden een zestal maatregelen voorgesteld, zoals het plaatsen van vleermuizenkasten in de nieuw te realiseren informatie/ceremonieruimte, voor het creëren van meer natuurwaarden in het gebied. In het onderzoek naar vleermuizen en vogels worden tevens maatregelen voorgesteld ter behoud van twee mierenhopen. De maatregelen zijn niet noodzakelijk vanuit de eisen van de Flora- en faunawet maar worden door Rest in Nature wel meegenomen bij de inrichting van het terrein.

4.2.3 Beschermde gebieden

In de omgeving van het plangebied is geen sprake van beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet. Het plangebied maakt wel deels (het bestaande bos) onderdeel uit van de EHS. Derhalve is onderzocht of de ontwikkeling de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS aantast. De realisatie van de natuurbegraafplaats heeft zeer beperkte effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS.

De effecten van het begraven op het bosgebied zijn zeer beperkt omdat de opname van schadelijke of eutrofiërende stoffen door grassen en kruidachtigen niet zal plaatsvinden omdat deze beplanting doorgaans niet dieper wortelt. Naar verwachting zal de recreatieve druk (wandelen en begrafenissen) in het gebied nauwelijks toenemen ten opzichte van de huidige situatie. Dit gebruik past binnen de huidige en gewenste doelen van het bos en gaan goed samen met de aanwezige waarden. De inrichtingsmaatregelen zullen ten slotte zorgen voor een toename aan biodiversiteit en natuurwaarden in het gebied. Dit verbetert het gebied voor veel flora en fauna als leefgebied en migratieroute.

Conclusie beschermde gebieden

De realisatie van de natuurbegraafplaats heeft zeer beperkte effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS doordat de milieueffecten van begraven beperkt zijn, de recreatieve druk nauwelijks toeneemt en er een toename van biodiversiteit en natuurwaarden in het gebied zal optreden door realisatie van de natuurbegraafplaats.

4.3 Water

Ruimte maken voor water: dat is de kern van het waterbeleid voor de 21e eeuw. Met de ondertekening van de Startovereenkomst Waterbeheer op 14 februari 2001 door Rijk,

provincies, gemeenten en waterschappen, werd de watertoets van toepassing verklaard op ruimtelijke plannen. Vanaf 1 november 2003 is deze juridisch verankerd in het Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro). De watertoets omvat het gehele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van de in ruimtelijke plannen voorkomende waterhuishoudkundige aspecten. Het doel van de watertoets is, dat waterbelangen evenwichtig worden meegewogen in het planvormingsproces. Hierbij wordt een veilig, gezond en duurzaam watersysteem nagestreefd. Zowel waterkwantiteits- als waterkwaliteitsaspecten zijn daarbij van belang.

4.3.1 (Water)systemen

Bodem

Uit de Inspectierichtlijn Lijkbezorging paragraaf 3.2.7 blijkt dat een bodem van zand- of zavelgrond het meest geschikt is voor een natuurbegraafplaats. Dit is de meest geschikte grond omdat het poriënvolume daarvan in de regel voldoende is om de vereiste gaswisseling op peil te houden. Volgens de Bodemkaart van Nederland, schaal 1 : 50.000, bestaat het onderzoeksgebied geheel uit zandgronden. Dit zijn minerale gronden waarvan het niet-moerige gedeelte tussen 0 een 80 cm diepte voor meer dan de helft van de dikte uit zand (materiaal met minder dan 8% lutum en minder dan 50% leem) bestaat. Daarnaast komt in de ondergrond op veel plaatsen binnen 120 cm-mv. grof zand voor, dat afkomstig is van de Maas.

Het bodemmateriaal mag voorts het proces van de lijkvertering niet in ongunstige zin beïnvloeden. Aangezien de aanwezige grond uit de juiste samenstelling bestaat hoeven er geen bodemingrepen plaats te vinden. Er zijn echter wel delen binnen het plangebied waarbij de gemiddeld hoogste grondwaterstand te hoog staat om er te kunnen begraven. Hoe wordt omgegaan met de ophoging ter bescherming van de grondwaterkwaliteit wordt verder uitgewerkt in de subparagraaf '*grondwater*'.

Oppervlaktewater

Ter versterking van de ecologische waarden wordt op het laagst gelegen deel van het terrein een poel aangelegd. De grond die vrijkomt wordt gebruikt om andere delen van het terrein op te hogen. Met deze poel wordt meer en een beter voortplantingswater voor de aanwezige én voor (nog niet aanwezige) meer kritische amfibieën geleverd.

De poel zal, conform de aanbevelingen uit de quickscan flora en fauna¹⁵, zijn voorzien van natuurvriendelijke oevers met een talud ca. 1:5. Door dit flauwe talud zal er aan de rand van de poel een drasmilieu ontstaan. De poel wordt gevormd in de buurt van opgaande beplanting, maar sterke schaduw wordt bij de inrichting vermeden. De maximale diepte van de poel zal 2.50 m zijn en er wordt maximaal 15.000m³ ontgraven.

In het plangebied is daarnaast nog een 'A-waterloop' gelegen die, in overeenstemming met het waterschap, wordt gedempt in het kader van de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats.

Afvalwater

De informatie/ceremonieruimte wordt voorzien van een toilet en keuken en zal zodoende afvalwater opleveren. Voor het afvoeren van het afvalwater wordt aangetakt op het dichtstbijzijnde bestaande riool dat is gelegen onder de Franse Baan. Hierdoor zal het vuile water gescheiden blijven van het schone hemelwater.

Hemelwater

De nieuwe functie van natuurbegraven zal naast afvalwater vanuit het informatie/ceremonieruimte ook hemelwater opleveren. In het onderstaande schema is te zien dat binnen de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats het aantal vierkante meters verhard oppervlak stijgt met 1.290m².

¹¹ Quickscan Flora en Fauna Franse Baan te Schaijk, Eelerwoude, juni 2014.

Deze toename is voornamelijk toe te rekenen aan de halfverharding ten behoeve van de parkeerplaats en oprijlaan. In het kader van hydrologisch neutraal ontwikkelen zal voor het hemelwater een bergingsvoorziening worden getroffen.

	Huidige situatie	Nieuwe situatie	Wijziging
Aan Franse Baan			
Schuren en bedrijfsgebouwen	1.500m ²	200m ²	-/- 1.300m ²
Woning met aanbouw	350m ²	350m ²	-
Erfverharding	400m ²	400m ²	-
In gebied			
Informatie	-	500m ²	+ 500m ²
/ceremonieruimte	-		+ 90m ²
Schuilgelegenheid	-	90m ²	+2.000m ² (halfverharding
Halfverharding parkeerplaats en oprijlaan		4.000m ²	telt voor de helft mee)
Totaal	2.250m ²	5.540m ²	+ 1.290m ²

Tabel 4. Vergelijking huidige en toekomstige situatie 'Bebouwing'

Doorlopen van de afwegingsstappen: hergebruik-infiltratie-buffering-afvoer

Overschotten aan hemelwater worden zo min mogelijk afgewenteld op benedenstrooms gelegen gebieden. Dit betekent dat schoon afstromend hemelwater zoveel mogelijk binnen het plangebied wordt vastgehouden. Hierbij hanteert het waterschap het beleid dat een aantal afwegingsstappen in een vaste volgorde wordt afgewogen: hergebruik-infiltratie-buffering-afvoer. Gezien de beperkte omvang van de hemelwatervoorziening is hergebruik niet aan de orde. Er zullen voorzieningen worden getroffen om hemelwater te laten infiltreren in het gebied.

Verwerking hemelwater

Met behulp van de HNO tool is de benodigde bergingscapaciteit berekend op basis van de toename aan verharding. Bij de HNO-berekening wordt uitgegaan van een K-waarde van 0,5 m/dag, aangezien hiervoor geen specifiek onderzoek is uitgevoerd.

Uit de berekening¹⁶ is op te maken dat de minimale berging 62 m³ moet bedragen bij een bui T= 10 + 10%. Voor een bui van T = 100 + 10% is een bergingsopgave van 83 m³ noodzakelijk. Hiervoor wordt een infiltratiegreppel aangelegd van 45 bij 3 meter (van insteek tot insteek) zodat boven de GHG voldoende bergingscapaciteit aanwezig is.

Bij de inrichting van het watersysteem wordt gestreefd naar het realiseren van een ecologisch gezond watersysteem. Bij de nieuw te realiseren bebouwing zullen daarom geen uitlogende bouwmaterialen zoals koper, zink, bitumen en lood worden gebruikt.

Conclusie

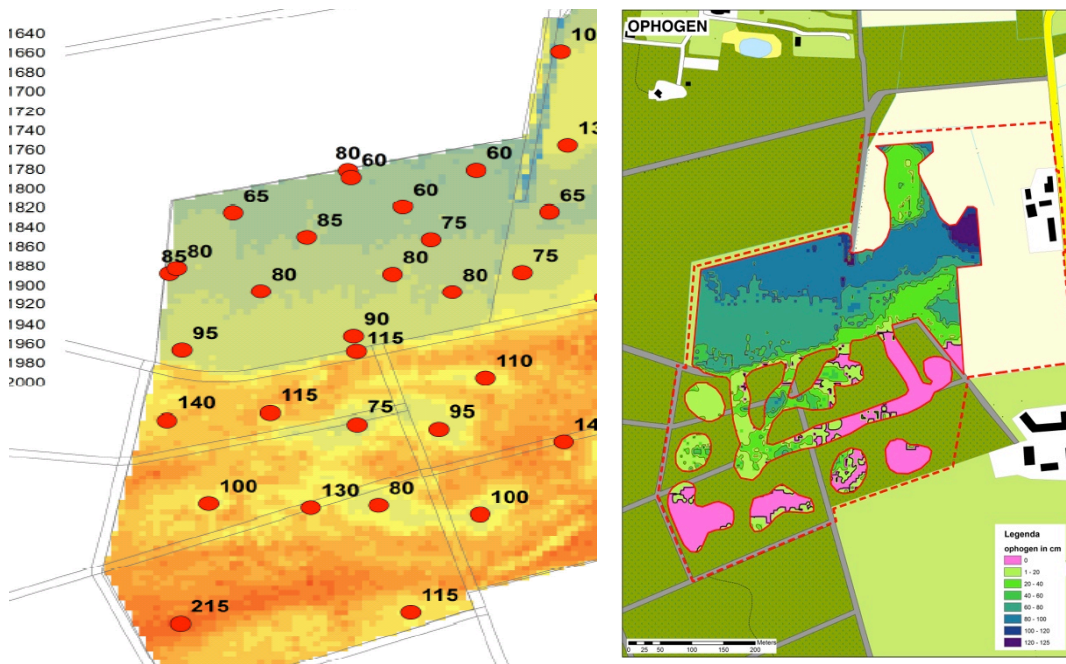
Concluderend kan gesteld worden dat het planvoornemen geen negatieve gevolgen heeft voor de waterhuishouding. Ten behoeve van hydrologisch neutraal bouwen worden maatregelen getroffen om het water op een adequate wijze te verwerken.

¹⁶ HNO Berekening, natuurbegraafplaats Maashorst, 27 juni 2014.

Grondwater

Uit de Inspectierichtlijn Lijkbezorging blijkt dat de grondwaterstand in grote delen van Nederland zo hoog is, dat het onmogelijk is om zonder terreinophoging of kunstmatige peilverlaging boven het grondwaterpeil te begraven. Ter bescherming van de bodem- en grondwaterverontreiniging is voor de realisatie van een natuurbegraafplaats een GHG van 1,45 meter minus maaiveld of dieper maatgevend.

Door Alterra is in 2013 een onderzoek uitgevoerd naar de GHG in het plangebied¹⁷. Aan de hand van vier peilbuizen is de GHG geschat. Op figuur 15 zijn de geschatte GHG-waarden op de boorlocaties in het gebied Franse Baan weergegeven. Tevens is een kaart opgenomen waarin de op te hogen delen in het plangebied zijn aangeduid.

Figuur 15. Geschatte GHG-waarden huidige situatie, en ophoogkaart.

Conclusie

Binnen het plangebied is de GHG niet overal 1,45 m-mv of dieper. De delen van het bos terrein waar straks daadwerkelijk begraven wordt, worden beperkt opgehoogd. In het open gebied waar in het verleden is ontgrond wordt in grotere mate opgehoogd. Met de ophoging wordt er voor gezorgd dat de graven tenminste 30 cm boven de het niveau van de gemiddeld hoogste grondwaterstand komen te liggen. Hiermee wordt voldaan aan de Inspectierichtlijn Lijkbezorging.

4.4 Milieu

4.4.1 Bodem

Voor elke functiewijziging op een bepaalde locatie, al of niet inhoudende een gevoelige functie, moet een onderzoek worden verricht naar de bodemkwaliteit. De bodem moet geschikt zijn voor het voorgenomen gebruik. Om dit te bepalen moet de milieuhygiënische kwaliteit van een locatie inzichtelijk worden gemaakt. Er is in opdracht van de gemeente Landerd, door Econsultancy, een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd voor het bestaande bouwblok aan de Franse Baan 2¹⁸. Tevens is, door Envita ingenieursbureau, een verkennend

¹⁷ Bodemkundig/hydrologisch onderzoek op twee toekomstige natuurbegraafplaatsen in Schaijk en Berlicum, Alterra, 2013.

¹⁸ Verkennend bodemonderzoek Franse Baan 2 te Schaijk, Econsultancy mei 2009.

bodemonderzoek uitgevoerd in opdracht van Rest in Nature voor de beoogde locatie van de informatie/ceremonieruimte op de natuurbegraafplaats¹⁹.

Uit het onderzoek van Envita ingenieursbureau blijkt dat de bodemkwaliteit geen belemmeringen oplevert voor de geplande bouwactiviteiten c.q. de realisatie van het informatiecentrum/ceremonieruimte. Uit het onderzoek van Econsultancy blijkt dat de milieu hygiënische kwaliteit van de bodem bij ongewijzigd gebruik, in dit geval gebruik als woning, niet tot gebruiksbeperkingen zal leiden.

Conclusie

De bodemonderzoeken hebben geleid tot een goed beeld van de bodemkwaliteit ter plaatse van het plangebied. De bodemkwaliteit vormt in milieu hygiënische zin geen belemmering voor het huidige en het toekomstige gebruik van de locatie.

4.4.2 Geluid

Externe werking

Op 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) in werking getreden. Deze wet geeft aan hoe er bij een bepaalde ruimtelijke ontwikkeling om dient te worden gegaan met geluidhinder als gevolg van wegverkeer, industrie, spoorwegen en luchtvaart. In de Wet geluidhinder wordt een beperkt aantal typen objecten beschermd, de zogenoemde geluidsgevoelige objecten. De volgende objecten worden in Wet geluidhinder beschermd:

- woningen
- geluidsgevoelige terreinen
- andere geluidsgevoelige gebouwen

Alle objecten die niet onder bovenstaande categorieën zijn te scharen, zijn op basis van de Wgh niet beschermd tegen geluidhinder. In twijfelgevallen (valt een bepaalde bestemming onder een bepaalde categorie) is een goede motivering van belang. De natuurbegraafplaats wordt in het kader van de Wet geluidhinder niet beschouwd als een geluidgevoelig object. Een akoestisch onderzoek is daarom niet noodzakelijk. Dit geldt ook voor de te herbouwen woning aan de Franse Baan 2. De woning is in het huidige bestemmingsplan reeds planologisch vergund.

In de Inspectierichtlijn Lijkbezorging is opgenomen dat het ongewenst is als een begrafenis door geluidhinder wordt verstoord. Er wordt daarom gestreefd naar een geluidbelasting van niet meer dan 40 dB (A). Het is waarschijnlijk dat op de natuurbegraafplaats de geluidbelasting van de dichtstbijzijnde weg; de Franse Baan, hieronder blijft.

Geluidhinder

De natuurbegraafplaats zal naar verwachting nauwelijks geluidhinder gaan geven voor gevoelige objecten in de omgeving. Het geluid wat geproduceerd wordt heeft met name betrekking op verkeersbeweging. Bij een gemiddelde begrafenis worden naar verwachting 42 auto's op het terrein verwacht²⁰. De ceremonies op het terrein zijn daarbij ingetogen, zoals bij begrafenissen gewoon is.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat het aspect geluid een goede ruimtelijke ordening niet in de weg staat.

¹⁹ Verkennend bodemonderzoek Franse Baan 2 in Schaijk, Envita ingenieursbureau januari 2014.

²⁰ Verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, Goudappel Coffeng, juni 2014.

4.4.3 Luchtkwaliteit

De wet van 11 oktober 2007 tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) is op 15 november 2007 in werking getreden. Op het 'Besluit niet in betekenende mate bijdragen' (luchtkwaliteit eisen) is de 'Regeling niet in betekenende mate bijdragen' (luchtkwaliteit eisen) gebaseerd. Deze regeling geeft regels over de wijze waarop aan het begrip 'niet in betekenende mate' inhoud moet worden gegeven. De hoofdregel is dat het initiatief 'niet in betekenende mate' bijdraagt indien door het initiatief de 3% grens (van de grenswaarde van de jaargemiddelde concentraties van PM10 of NO2 120 µg/m³, dus 1,2 µg/m³) niet wordt overschreden. In de regeling zijn voorts categorieën van gevallen genoemd die in elk geval als 'niet in betekenende mate' worden aangemerkt. Voor deze categorieën staat vast dat zij in 'niet betekenende mate' bijdragen aan de luchtkwaliteit.

Conclusie

Het initiatief betreft de ontwikkeling van een natuurbegraafplaats met een informatie/ceremonieruimte, een bedrijfsgebouw, een te herbouwen woning en een schuilgelegenheid. Bij een gemiddelde begrafenis worden naar verwachting 42 auto's op het terrein verwacht. Het betreft hier een zeer beperkte ontwikkeling. Kleine ontwikkelingen dragen nauwelijks bij aan een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Gezien het feit dat de grens voor 'niet in betekende mate'-categorie voor 'woningbouwlocaties' op 1500 woningen ligt, kan geconcludeerd worden dat de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats in de categorie 'niet in betekende mate' valt. De ontwikkeling van de natuurbegraafplaats zal dus geen significant negatief effect op de luchtkwaliteit veroorzaken. Derhalve hoeft geen onderzoek naar luchtkwaliteit plaats te vinden.

4.4.4 Geur

Vanaf 1 januari 2007 vormt de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) het toetsingskader als het gaat om geurhinder afkomstig van dierenverblijven van veehouderijen. De geuremissie is afhankelijk van het aantal en soort dieren dat binnen de inrichting aanwezig is. In de aan de Wgv gekoppelde Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) is per diercategorie een geuremissiefactor vastgesteld. Daarnaast zijn minimale afstanden opgenomen vanaf een veehouderij tot een geurgevoelig object.

De gemeente Landerd heeft in 2008 de Verordening geurhinder en veehouderij 2008 vastgesteld. Hierin is bepaald dat de maximale waarde voor de geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object in het buitengebied 12 odour units mag bedragen. De minimale afstand voor de geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object in het buitengebied moet 50 meter bedragen.

De te herbouwen woning aan de Franse Baan 2 is een reeds bestaand geurgevoelig object. Planologisch gezien wordt hier geen nieuwe woning toegevoegd. Het betreft een bestaande woning, waarvan het gebruik gecontinueerd wordt. De informatie/ceremonieruimte en schuilgelegenheid zijn geen objecten waar mensen permanent of langere tijd verblijven en vallen zodoende niet onder de geurgevoelige objecten.

Conclusie

Gelet op het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat in de omgeving van de te realiseren woning een acceptabel woon- en leefklimaat gewaarborgd wordt. Tevens kan geconcludeerd worden dat geen veehouderijen in hun belangen worden geschaad.

4.4.5 Bedrijven en milieuzonering

G&O Consult heeft een onderzoek 'bedrijven en milieuzonering' uitgevoerd²¹ in het kader van de op te richten Natuurbegraafplaats Maashorst te Schaijk. Om te bepalen of de

²¹ Onderzoek bedrijven en milieuzonering, G&O consult, juni 2014.

natuurbegraafplaats kan worden gerealiseerd is een inventarisatie gemaakt van de bedrijven in de omgeving en de bijbehorende richtafstanden uit de uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' van de VNG, en van de woningen in de omgeving en de richtafstanden van de functies binnen het plangebied. Het gebied waarin de natuurbegraafplaats wordt geprojecteerd kan worden aangemerkt als een 'rustig buitengebied' zonder functiemenging.

Afstanden bedrijven t.o.v. begraafplaats

De gevoelige bestemmingen op het complex worden opgericht nabij een aantal inrichtingen. De volgende richtafstanden dienen aangehouden te worden vanaf deze inrichtingen:

- Agrarische inrichting met groepsaccommodaties aan de Franse Baan 4 100 m
- Intensieve veehouderij aan de Zeelandsedreef 20 200 m
- Camping de Holenberg aan de Udensedreef 14 50 m

De begraafplaats is op een grotere afstand gelegen waardoor belangen van deze inrichtingen in voldoende mate zijn beschermd.

Afstanden begraafplaats t.o.v. woningen

In de publicatie bedrijven en milieuzonering kan voor een natuurbegraafplaats worden aangesloten bij de categorie begraafplaats (sbi-1). De grootste richtafstand bedraagt voor geluid 10 meter.

De afstand van de begraafplaats tot aan omliggende woningen is groter dan 10 meter.

Waarmee bij die woningen een goed woon- en leefklimaat is gegarandeerd.

Conclusie

De op te richten natuurbegraafplaats heeft geen belemmerende werking ten opzichte van nabij gelegen bedrijven waarbij tevens in voldoende mate sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Een goed woon- en leefklimaat ter hoogte van de rond het plangebied gelegen woningen wordt in voldoende mate geborgd.

4.4.6 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving vanwege handelingen met gevaarlijke stoffen. De handelingen kunnen zowel betrekking hebben op het gebruik, de opslag en de productie, als op het transport van gevaarlijke stoffen. Uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de richtlijnen voor vervoer gevaarlijke stoffen vloeit de verplichting voort om in ruimtelijke plannen in te gaan op de risico's in het plangebied ten gevolge van handelingen met gevaarlijke stoffen. De risico's dienen te worden beoordeeld op twee maatstaven, te weten het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

De risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld door activiteiten met gevaarlijke stoffen dienen tot een aanvaardbaar minimum te worden beperkt. Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI) legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor mensen buiten de inrichting. Naast het BEVI is de Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen (REVI) van kracht (sinds 13 februari 2009 REVI III). In de REVI III zijn de regels voor afstanden en de berekeningen van het plaatsgebonden- en groepsrisico opgesteld.

Bij het toekennen van bepaalde bestemmingen dient onderzocht te worden:

- of voldoende afstand in acht wordt genomen tussen (beperkt) kwetsbare objecten enerzijds en risicovolle inrichtingen anderzijds in verband met het plaatsgebonden risico;
- of (beperkt) kwetsbare objecten liggen binnen in het invloedsgebied van risicovolle inrichtingen en zo ja, wat de bijdrage is aan het groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico is de kans dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op een plaats buiten een inrichting zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een

ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is.

Het groepsrisico bestaat uit de cumulatieve kansen per jaar dat tenminste 10, 100 of 1.000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is.

Van de ramptypes (Indeling Leidraad maatramp) die verband houden met externe veiligheid zijn met name ongevallen met brandbare/explosieve of giftige stoffen van belang. Deze ongevallen kunnen nader worden onderscheiden in ongevallen met betrekking tot:

- inrichtingen gevaarlijke stoffen;
- vervoer gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- vervoer gevaarlijke stoffen over weg, water of spoor.

In de omgeving van het plangebied is alleen sprake van 'inrichtingen gevaarlijke stoffen'.

Inrichtingen gevaarlijke stoffen in de omgeving van het plangebied

Volgens de risicokaart van de Provincie Noord-Brabant zijn er in de directe omgeving van het plangebied vijf 'inrichtingen gevaarlijke stoffen' gelegen. De 'inrichtingen gevaarlijke stoffen' zijn gelegen op de adressen:

- Franse Baan 4, propaantank 5m³.
- Zeelandsedreef 2, propaantank 6m³.
- Zeelandsedreef 7-9, propaantank 3m³.
- Heibloemstraat 2, propaantank 3m³.
- Heibloemstraat 2a, propaantank 3m³.

Op propaantanken zijn veiligheidsafstanden uit het Activiteitenbesluit van toepassing. In het Activiteitenbesluit is opgenomen dat bij een bevoorrading van meer dan 5 keer per jaar een veiligheidsafstand van 20 meter geldt. Voorliggend bestemmingsplan voorziet niet in nieuwe kwetsbare objecten binnen de veiligheidsafstand en invloedsfeer van de propaantanks. Het groepsrisico en het plaatsgebonden risico zal derhalve niet toenemen.

Conclusie

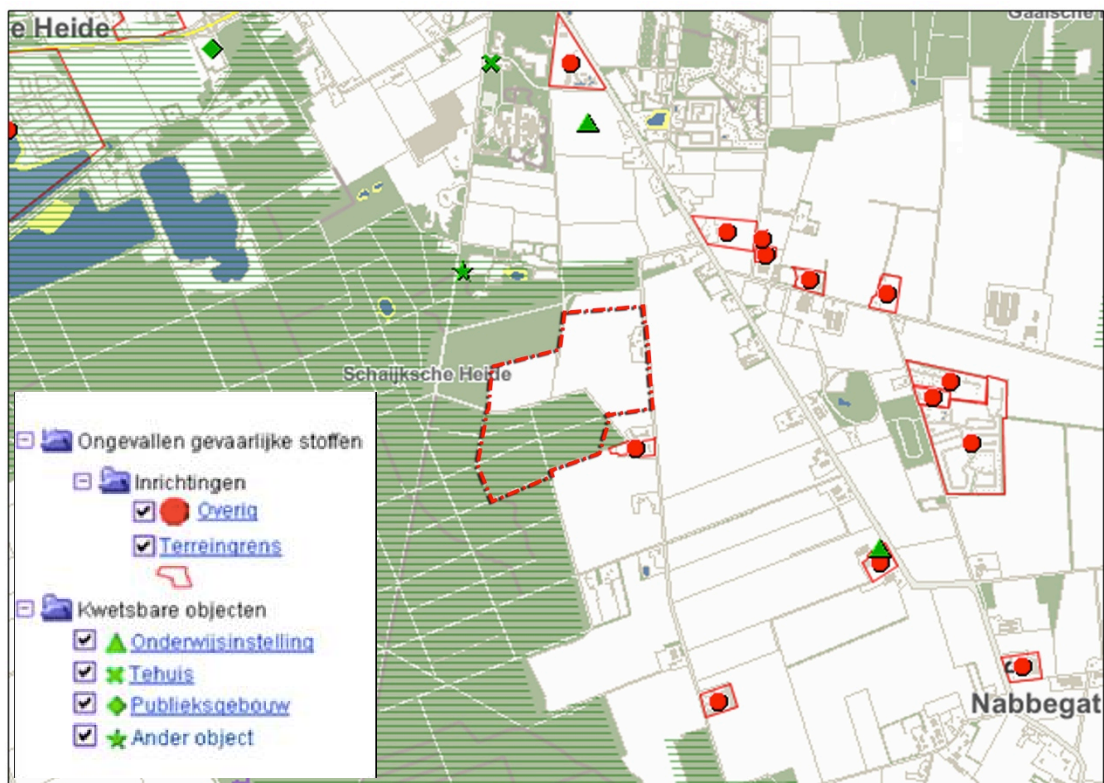
Gezien het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat vanuit het aspect externe veiligheid geen belemmeringen bestaan voor de realisatie van de Natuurbegraafplaats Maashorst.

4.4.7 Milieueffecten (natuur)begraafplaatsen

Natuurbegraafplaats Maashorst wordt ingericht conform de Wet op de lijkbezorging, het Besluit op de lijkbezorging en de Inspectierichtlijn Lijkbezorging. Met name in het Besluit op de lijkbezorging en de Inspectierichtlijn Lijkbezorging zijn voorschriften en adviezen opgenomen ten aanzien van milieu hygiënische aspecten van een begraafplaats.

De inrichtingsadviezen in de Inspectierichtlijn Lijkbezorging en dan met name in de bijlage 'Technische adviezen voor de inrichting van begraafplaatsen en graven' zijn voor natuurbegraafplaatsen minder uitvoerig dan voor gewone begraafplaatsen vanwege de veel geringere effecten op het milieu. In de bijlage zijn adviezen voor de inrichting van begraafplaatsen opgenomen waaronder adviezen over een adequaat ontwaterings- en afwateringssysteem.

In de bijlage is opgenomen dat "de grond- en grondwatercriteria bij natuurbegraven geen belemmerend thema zijn omdat bij natuurbegraven sprake is van eeuwigdurende grafgruut en ruiming op natuurbegraafplaatsen daardoor niet aan de orde is". Onder andere het feit dat lichamen niet worden geruimd is de intensiteit van begraven op een natuurbegraafplaats immers veel lager dan op een reguliere begraafplaats.

Figuur 16: Plangebied op risicokaart provincie Noord-Brabant.

Uit onderzoek uitgevoerd door RIVM naar de samenstelling van het grondwater, oppervlaktewater en drainagewater bij 5 begraafplaatsen in samenwerking met de toenmalige Regionale Inspectie Milieuhygiëne Zuid-Holland en het Zuiveringschap Hollandse Eilanden en Waarden (1986) is geen meetbare vervuiling gebleken door medicijnen of andere stoffen die in de bodem terecht komen.

Dit wordt nog eens bevestigd in een recent afstudeeronderzoek²², uitgevoerd naar de milieueffecten van begraafplaatsen in Noord-Brabant waaruit blijkt dat een begraafplaats naar alle waarschijnlijkheid beperkte tot geen gevolgen heeft voor de bodemkwaliteit (grond en grondwater).

Conclusie

Uit genoemde onderzoeken komt naar voren dat de milieueffecten van begraafplaatsen naar alle waarschijnlijkheid gering zijn. De milieueffecten van natuurbegraafplaatsen zijn daarnaast geringer dan van reguliere begraafplaatsen. In de bijlage 'Technische adviezen voor de inrichting van begraafplaatsen en graven' bij de Inspectierichtlijn Lijkbezorging wordt dit onderkend.

Door inrichting van de natuurbegraafplaats conform het Besluit op de lijkbezorging en de Inspectierichtlijn Lijkbezorging worden eventuele milieueffecten van de natuurbegraafplaats voorkomen.

4.5 Cultuurhistorie

Op de cultuurhistorische waardenkaart 2010 (CHW 2010) van de provincie Noord-Brabant is te zien dat het bestaande bos als cultuurhistorisch waardevol groen is aangegeven. Het bos behoort tot de 'Jonge bebossing Schaijksche Heide'. Het betreft een oude heideontginning die onderhevig geweest is aan zandverstuivingen die vanaf circa 1700 werden vastgelegd door de

²² Onderzoek milieueffecten begraafplaatsen Noord-Brabant, AGEL adviseurs, juni 2013.

aanplanting van een productiebos. Op de Schaiksche Heide lopen ontginningswegen met hoge historisch geografische waarde. De Franse Baan is een weg met een redelijk hoge historisch geografische waarde.

Conclusie

De ontwikkelingen die middels voorliggend bestemmingsplan worden mogelijk gemaakt zijn niet van dien aard dat ze van invloed zijn op de cultuurhistorische waarden binnen het plangebied

4.6 Aardkunde

Aardkundig waardevolle gebieden zijn gebieden waar de natuurlijke ontstaanswijze herkenbaar is doordat de aardkundige verschijnselen er nog een gave vorm hebben en/of in onderlinge samenhang voorkomen. Aardkundige verschijnselen maken deel uit van de onderste laag en zijn medebepalend voor de landschappelijke waarden. Vanuit oogpunt van natuur en/of wetenschap verdienen deze bijzondere bodemstructuren bescherming tegen verstoring door de mens. Op de kaart 'Cultuurhistorie' van de Vr. 2014 (zie paragraaf 3.3.3.) is binnen het plangebied aan de westzijde het gebied Peelrandbreuk-Maashorst aangeduid als aardkundig waardevol gebied.

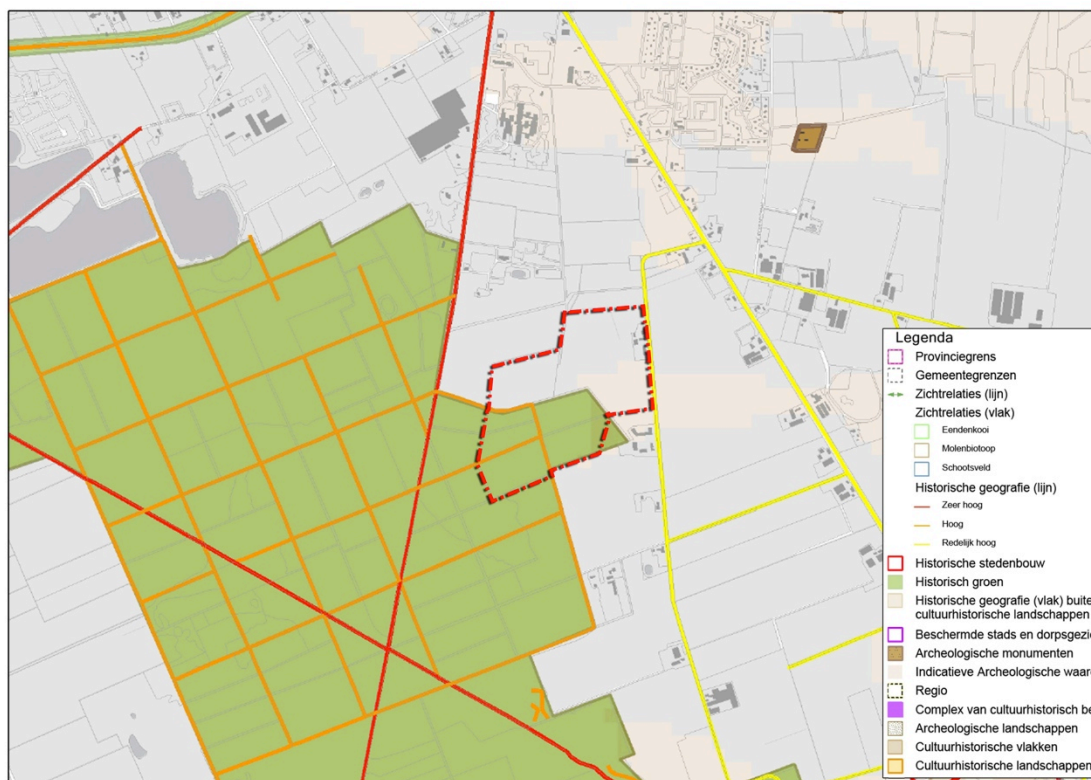
Het grootste gedeelte van dit aardkundig waardevolle gebied tussen Schaijk en Uden, ligt op het plateau-achtige horstlandschap van de Peelhorst.

In het zuidwestelijke deel van het aardkundig waardevolle gebied komen nog enkele breuken voor ten noorden van Uden maar deze zijn in het terrein minder duidelijk zichtbaar dan de Peelrandbreuk aan de westzijde van Uden. Aan de hoge kant van deze breuken komen plaatselijk ook wijstgronden voor. Aan de westelijke rand van de Maashorst liggen een aantal duidelijk in het landschap zichtbare smeltwaterdalen uit de ijstijden. Vooral aan de zuid- en oostkant van de Maashorst komen zones met lage landduinen voor. Plaatselijk zijn deze ontwikkeld als steile en hoge stuifzandwallen. Actuele processen die in het gebied spelen zijn bodembewegingen (breukwerking, tektoniek), grondwaterkwel, en zandverstuiving en duinvorming (windwerking).

Conclusie

Het bestaande bos binnen het plangebied maakt onderdeel uit van het aardkundig waardevolle gebied 'Peelrandbreuk-Maashorst'. Dit gedeelte van het plangebied is gelegen buiten de belangrijkste aardkundige elementen binnen het aardkundig waardevolle gebied.

De inrichting en het beheer van de natuurbegraafplaats zal geen wezenlijke afbreuk doen aan de aardkundige waarden binnen het plangebied. De reliëfverschillen van het aardkundig waardevol gebied worden behouden. Daarnaast vindt er op kleine schaal beperkte ophoging plaats in het aardkundig waardevol gebied. Dit leidt niet tot aantasting van de aardkundige waarden ter plaatse. In het noordelijk deel van het plangebied worden de negatieve effecten van eerdere ontgrondingen en egalisatie hersteld. Met de realisatie worden geen breuksteilranden aangetast of zichtbelemmerende effecten op natuurlijke reliëfvormen opgeworpen door infrastructuur of bebouwingen. Ten slotte treedt er geen negatief effect op grondwater of eventueel aanwezige wijstverschijnselen op.

Figuur 17: Plangebied op cultuurhistorische waardenkaart provincie Noord-Brabant.

4.7 Archeologie

Door archeologisch onderzoeksbureau Archeodienst BV is een bureauonderzoek uitgevoerd²³ voor het plangebied Natuurbegraafplaats Maashorst gelegen aan de Franse Baan 2. Op basis van het bureauonderzoek is aan de hand van de gemeentelijke archeologische beleidskaart een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied. Hierbij is onderscheid gemaakt in drie verschillende archeologische verwachtingen. Volgens de archeologische beleidskaart van de gemeente Landerd ligt het zuidelijke deel van het plangebied in een middelhoge verwachtingszone (figuur 12). Voor het noordoostelijke deel van het plangebied geldt een lage archeologische verwachting (gele zone) en het noordwestelijke deel betreft een terrein dat al is vrijgegeven (grijze zone). Voor de lage verwachtingszone geldt geen onderzoeksplicht, net zoals voor het vrijgegeven deel. Voor de middelhoge verwachtingszone is archeologisch onderzoek verplicht bij bodemingrepen die dieper reiken dan 0,5 m beneden maaiveld en een verstoringsoppervlakte van meer dan 2.500 m² hebben.

Conclusie

In het gebied met de middelhoge archeologische verwachtingswaarde zullen de graven gezamenlijk uiteindelijk een grotere oppervlakte beslaan dan 2.500 m², maar zullen verspreid over het terrein worden aangelegd, waarbij per 1.000 m² minder dan 10% van het oppervlak zal worden verstoord. Dit heeft te maken met het feit dat de zone met de middelhoge archeologische verwachtingswaarde is gelegen in het bestaande bos waar bij het maken van graven rekening gehouden wordt met de aanwezige bomen en hun wortels. Ook de grondwaterstand is in het bos een beperkende factor omdat buiten de open plekken in het bos niet opgehoogd wordt.

Dit betekent dus maximaal 100 m² aan graven per 1.000 m² terrein. De graven zullen in de loop van de jaren voor een extensieve verstoring van de bodem zorgen. Naast de graven worden binnen het gebied met de middelhoge archeologische verwachtingswaarde geen gebouwen,

²³ Archeologisch advies voor de locatie Natuurbegraafplaats De Maashorst te Schaijk, Archeodienst, september 2013.

paden of andere verstorende werken van 0,5 meter of dieper gerealiseerd. Wanneer door middel van een proefsleuvenonderzoek met een dekkingpercentage van 10% de eventuele aan- of afwezigheid van archeologische resten wordt vastgesteld, zal dit meer schade aan het bodemarchief toebrengen dan de graven uiteindelijk zullen veroorzaken. De graven veroorzaken immers een verstoring van minder dan 10% van het bodemoppervlak. In het kader van de aanleg van graven wordt geen archeologisch onderzoek in de middelhoge verwachtingszone uitgevoerd. In de bestemmingsregels wordt een maximale verstoring van 10% van het bodemoppervlak vast gelegd.

4.8 Verkeerskundige aspecten

In paragraaf 3.5.7 werd aangegeven dat de gemeente planologische medewerking verleend aan het plan tenzij er wordt voldaan aan een aantal voorwaarden. Een van de voorwaarden daarbij is dat het verkeer en parkeren goed moeten worden ingekleed.

Door Goudappel Coffeng BV is hiertoe een verkeersonderzoek uitgevoerd²⁴ naar de ontsluiting, het parkeren en de verkeersgeneratie van Natuurbegraafplaats Maashorst.

4.8.1 Ontsluiting en verkeersgeneratie

Door onderzoeksbureau Goudappel Coffeng is onderzocht of het verkeer dat door de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats gegenereerd zal worden afgewikkeld kan worden op de bestaande wegen. De verkeersintensiteit op de Franse Baan neemt het meeste toe. Wanneer er een plechtigheid plaatsvindt op de natuurbegraafplaats, zal dit uiteraard merkbaar zijn in het verkeersbeeld van de Franse Baan. Gezien de lage verkeersintensiteiten kan de natuurbegraafplaats met een gelijkwaardige ontsluiting worden aangesloten op de Franse Baan.

Op de Zeelandsedreef is ook sprake van een toename van verkeer, deze is op het maximale moment minder dan 10%. Zowel de Zeelandsedreef als de Franse Baan zijn erftoegangswegen. De toekomstige intensiteiten in relatie tot de huidige wegbreedte zijn geanalyseerd. De toekomstige intensiteiten inclusief de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats blijven onder de maximale grenswaarde voor erftoegangswegen.

Conclusie

Uit het onderzoek van Goudappel Coffeng BV kan worden geconcludeerd dat het verkeer goed kan worden afgewikkeld via de Franse Baan en de Zeelandsedreef. Vanuit deze conclusie zijn daarom ook geen aanvullende maatregelen vereist in de ontsluitingsstructuur.

4.8.2 Parkeren

Uit het onderzoek van Goudappel Coffeng BV blijkt dat de parkeerbehoefte van de natuurbegraafplaats van moment tot moment kan verschillen. In de algemene reguliere situatie zijn naar verwachting 42 parkeerplaatsen benodigd. Deze parkeerplaatsen zijn nodig om de parkeervraag van werknemers, reguliere bezoekers, en de bezoekers van één reguliere plechtigheid op te vangen. Incidenteel zal de situatie voorkomen dat de parkeerbehoefte meer is dan in de algemene wekelijkse situatie. In deze 'maximale' situatie is de parkeervraag van de natuurbegraafplaats 52 parkeerplaatsen.

Conclusie

Binnen het huidige plan worden 60 parkeerplaatsen gerealiseerd bij de informatie/ceremonieruimte die tevens dienst doet als ceremonieruimte. De parkeerplaats biedt daarmee voldoende capaciteit voor de parkeerbehoefte van de natuurbegraafplaats. Daarnaast biedt de berm van de oprijlaan ruimte om bij uitzonderlijke situaties de auto's op eigen terrein te kunnen parkeren.

---

²⁴ Verkeersonderzoek natuurbegraafplaats Schaijk, Goudappel Coffeng, juni 2014.

4.9 Kabels en leidingen

Bij de aanleg van de natuurbegraafplaats dient rekening te worden gehouden met ondergrondse kabels en leidingen. Voorafgaand aan de werkzaamheden zal daarom een KLIC-melding worden gedaan. Indien daartoe aanleiding bestaat, dient rondom een leiding een zone te worden aangegeven waarbinnen mogelijke beperkingen gelden. In het projectgebied zijn voor zover bekend geen planologisch relevante leidingen gelegen.

4.10 Belangen van derden

Een goede ruimtelijke ordening voorziet in het voorkomen van voorzienbare hinder ten aanzien van derden. Voor omliggende bedrijven is in § 4.4.5 geconcludeerd dat de ontwikkelingen die middels voorliggend bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt geen belemmerende werking hebben op omliggende bedrijven.

De dichtstbijzijnde burgerwoningen liggen op een afstand van 200 meter van de natuurbegraafplaats. Deze afstand is ruimer dan de afstand van 20 tot 30 meter die in de Inspectierichtlijn Lijkbezorging is opgenomen als de afstand die in acht genomen moet worden tussen een begraafplaats en een woning, om de privacy te waarborgen.

4.11 Volksgezondheid

Om de milieu hygiënische risico's tot een minimum te beperken worden bij de inrichting van de natuurbegraafplaats maatregelen genomen zoals die worden voorgeschreven in het Besluit op de lijkbezorging. Tevens worden de adviezen uit de Inspectierichtlijn Lijkbezorging opgevolgd. Door de natuurbegraafplaats conform deze voorschriften en adviezen in te richten worden eventuele milieueffecten en risico's voor de volksgezondheid voorkomen.

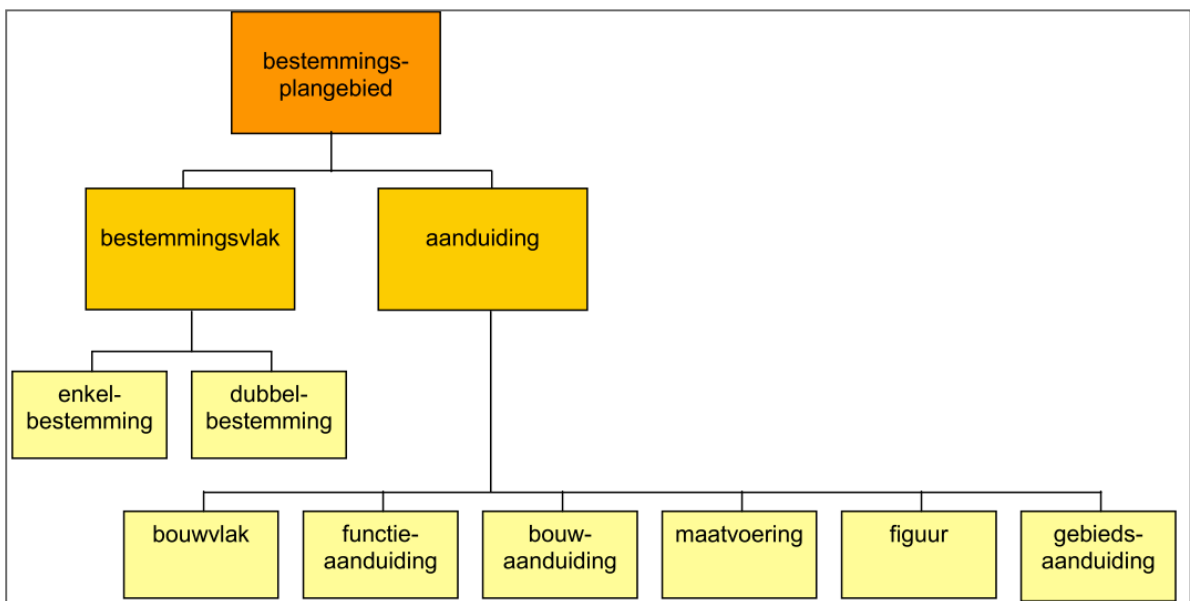
5. JURIDISCHE ASPECTEN

Dit hoofdstuk gaat in op de wijze van juridische vertaling in planregels van de voor het plangebied gewenste ontwikkeling. Om de beeldkwaliteit te bewaken kent dit bestemmingsplan een gedetailleerd karakter. In de beschrijving in hoofdlijnen is aangegeven hoe het gemeentebestuur het gewenste ruimtelijke beleid wil realiseren. Bij toekomstige ontwikkeling vormt de beschrijving in hoofdlijnen in belangrijke mate het toetsingskader.

5.1 Planvorm

Het bestemmingsplan kan worden gekarakteriseerd als een zogenaamde partiële herziening. In een dergelijke bestemmingsregeling ligt het accent vooral op het inpassen van een kleinschalige ontwikkeling in een groter bestemmingsplan. Vooral vanwege de geringe omvang van het plangebied heeft dit plan slechts een beperkt aantal bestemmingsregels en een eenvoudig kaartbeeld. Het juridische gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit de verbeelding met de daarbij horende planregels. Bij ieder plan hoort een toelichting, maar dit onderdeel heeft als zodanig geen rechtskracht. De verbeelding van het bestemmingsplan bestaat uit één kaartblad.

De planregels zijn opgebouwd uit vier hoofdstukken: inleidende regels, bestemmingsregels, algemene regels en overgangs- en slotregels. In de volgende paragraaf wordt de inhoud nader toegelicht. Bij het opstellen van de planregels en de verbeelding is uitgegaan van de richtlijnen “Standaard voor Vergelijkbare BestemmingsPlannen (SVBP 2012)” De SVBP 2012 omvat verplichtingen en aanbevelingen ten aanzien van de vormgeving en indeling van de planregels en de verbeelding. De opbouw van de SVBP 2012 met betrekking tot de verbeelding in de onderstaande figuur gevisualiseerd.

5.2 Toelichting op de bestemmingen

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In dit artikel wordt een aantal in het plan gebruikte begrippen nader omschreven. Door de omschrijving wordt de interpretatie van de begrippen beperkt en daarmee de duidelijkheid en rechtszekerheid van het plan vergroot.

Artikel 2 Wijze van meten

In dit artikel wordt aangegeven op welke wijze de in het plan voorgeschreven maatvoeringen dienen te worden bepaald.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Agrarische met waarden - 1

Een gedeelte van de gronden zijn bestemd als Agrarische met waarden -1. Deze gronden zijn in agrarisch gebruik. De waarden die in dit gebied aanwezig zijn worden met de regels beschermd. Binnen deze bestemming mogen geen gebouwen opgericht worden.

Artikel 4 Maatschappelijk

De bestemming 'Maatschappelijk' is bedoeld voor maatschappelijke voorzieningen. In dit geval specifiek voor levensbeschouwende doeleinden. In deze bestemming is de informatie/ceremonieruimte, een bedrijfsgebouw en een woning zodanig bestemd. Er is sprake van één gekoppeld bestemmingsvlak.

Artikel 5 Natuur

Het gebied waar de natuurbegraafplaats wordt gerealiseerd bestaat momenteel uit natuur en landbouwgrond. Binnen de bestemming 'Natuur' is een functieaanduiding 'specifieke vorm van natuur - natuurbegraafplaats' opgenomen, voor de delen van het terrein waar een natuurbegraafplaats mag worden gerealiseerd. Hiervoor is gekozen omdat het natuurbegraven ondergeschikt is aan de functie natuur, onder andere door het gebruik van onbehandelde en/of onbewerkte natuurlijke materialen en de aanwezige waarden niet wezenlijk worden aangetast. Het gebied met deze aanduiding mag gebruikt worden ten behoeve van het begraven van lichamen en/of het bewaren van urnen, waarbij zo veel mogelijk gebruikt wordt gemaakt van onbehandelde en/of onbewerkte natuurlijke materialen. Ten behoeve van de natuurbegraafplaats mag een overdekte ruimte ten behoeve van het schuilen worden opgericht.

Artikel 6 Waarde-Archeologie 4

Deze dubbelbestemming is opgenomen naar aanleiding van archeologisch onderzoek. De gronden met deze dubbelbestemming zijn mede bestemd voor behoud en bescherming van waardevolle verwachte archeologische informatie in de bodem.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel

In dit artikel is een regel opgenomen die voorkomt dat een al verleende bouwvergunning meegenomen wordt bij de beoordeling van latere bouwplannen.

Artikel 8 Algemene bouwregels

In dit artikel zijn algemene regels opgenomen voor afwijkende maatvoering.

Artikel 9 Algemene aanduidingsregels

In dit artikel zijn algemene regels opgenomen ten aanzien van de algemene gebiedsaanduidingen.

Artikel 10 Algemene Procedureregels

In dit artikel zijn algemene regels opgenomen welke procedures wanneer gevolgd moeten worden.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 11 Overgangsrecht

Dit artikel betreft het overgangsrecht met betrekking tot gebruik van onbebouwde gronden en bouwwerken dat afwijkt van het bestemmingsplan op het moment dat dit rechtskracht verkrijgt. Dit gebruik mag worden voortgezet. Wijziging van het afwijkend gebruik is slechts toegestaan indien de afwijking hierdoor wordt verkleind. Ook is in dit artikel een hardheidsclausule opgenomen die ontheffing mogelijk maakt indien het hanteren van de overgangsregels leidt tot onbillijkheid jegens personen.

Artikel 12 Slotregel

Het laatste artikel "Slotregel" geeft de officiële naam van het plan aan, wanneer naar het plan wordt verwezen

6. HAALBAARHEID

6.1 Financieel economische uitvoerbaarheid

Onderzoeken naar trends in de samenleving laten zien dat er behoefte bestaat om dichterbij de natuur te komen. Daarnaast wordt de wens naar verduurzaming van de maatschappij groter (bron: MOOD 2013). Deze trends en andere marktonderzoeken laten zien dat er een latente vraag is naar natuurbegraafplaatsen, waarbij aan bovengenoemde behoeftes invulling wordt gegeven.

Rest In Nature heeft in 2012 een eerste natuurbegraafplaats in Arnhem geopend; Natuurbegraafplaats Heidepol. De exploitatie van 2012 en 2013 bewijzen dat de behoefte aan natuurbegraven ook in de praktijk aanwezig is. Naast een regionale functie, komen mensen vanuit heel Nederland naar natuurbegraafplaats Heidepol toe.

Door een prijszetting die vergelijkbaar is met een begrafenis op reguliere begraafplaatsen, is de natuurbegraafplaats een aanvulling in de huidige begraafmarkt. Daarnaast komt uit marktonderzoek naar voren dat vaak voor cremieren wordt gekozen om de nadelen van grafrechtverlenging en grafonderhoud door nabestaanden te vermijden. De natuurbegraafplaats is hiermee ook een goed alternatief voor deze groep.

De initiatiefnemer van natuurbegraafplaats Maashorst heeft onlangs een marktonderzoek laten uitvoeren door TNS-NIPO waaruit blijkt dat er in de omgeving van natuurbegraafplaats Maashorst voldoende vraag c.q. behoefte is aan natuurbegraven. De genoemde argumenten en cijfers en de stijging van het sterftecijfer in de komende jaren leggen een goede basis voor een gezonde exploitatie van de natuurbegraafplaats.

Op basis van bestaande uitgangspunten is een dekkende exploitatie voorzien van Natuurbegraafplaats Maashorst. In de exploitatiebegroting zijn voorzieningen opgenomen om het eeuwigdurend beheer te waarborgen middels een op te richten beheersstichting. Hiertoe wordt een fonds opgericht, waarmee met de rentebaten het beheer kan worden uitgevoerd. Ten behoeve van de aankoop van de benodigde percelen binnen het plangebied, zijn door Rest in Nature overeenkomsten afgesloten met de betreffende eigenaren.

De gemeente Landerd en initiatiefnemer Rest in Nature hebben een overeenkomst gesloten waarin is opgenomen dat eventuele planschade voor rekening is van Rest in Nature. In opdracht van Rest in Nature is een planschaderisico-analyse²⁵ opgesteld waaruit blijkt dat de planschade die geclaimd kan worden, bij maximale invulling van de planologische mogelijkheden van voorliggend bestemmingsplan, gering is.

Op basis van bovenstaande kan geconcludeerd worden dat het voorliggende bestemmingsplan betrekking heeft op een economisch uitvoerbaar plan.

Grondexploitatie

In de Wro is in afdeling 6.4 de regelgeving rondom de grondexploitatie opgenomen. Centrale doelstelling is om in de situatie van particuliere grondexploitatie te komen tot een verbetering van het gemeentelijk kostenverhaal en de versterking van de gemeentelijke regio bij locatieontwikkeling.

- In artikel 6.12 Wro is bepaald dat de gemeenteraad een exploitatieplan vaststelt voor gronden waarop een bouwplan is voorgenomen.

- In artikel 6.2.1 Bro is vastgelegd wat onder een bouwplan wordt verstaan. De bouw van een of meerdere hoofdgebouwen is in het betreffende artikel van het Bro opgenomen.

Een exploitatieplan dient tegelijkertijd met een bestemmingsplan te worden vastgesteld. In de Wro is tevens opgenomen, dat kan worden afgeweken van de verplichting tot het opstellen van een exploitatieplan indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd is of indien er geen kostenverhaal nodig is. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet een expliciet besluit worden genomen dat het niet noodzakelijk is om een exploitatieplan vast te stellen.

²⁵ Planschaderisicoanalyse natuurbegraafplaats Maashorst te Schaijk, Gloudemans, oktober 2014.

6.2 Maatschappelijke haalbaarheid

De maatschappelijke uitvoerbaarheid heeft als doel aan te tonen, dat het bestemmingsplan maatschappelijk draagvlak heeft. In dat kader heeft zorgvuldig vooroverleg plaatsgevonden en is gelegenheid tot inspraak geboden.

Vooroverleg

Op grond van artikel 3.1.1 van het Bro wordt bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg gepleegd met het waterschap en de diensten van het rijk en de provincie die betrokken zijn bij de ruimtelijke ordening en eventueel andere gemeenten.

Het voorontwerpbestemmingsplan is in het kader van het vooroverleg door de gemeente Landerd beschikbaar gesteld aan de volgende partners:

- Provincie Noord-Brabant
- Waterschap Aa en Maas

De vooroverlegreactie van beide partners^{26 27} is verwerkt in het ontwerpbestemmingsplan.

De belangrijkste wijziging welke is verwerkt in het ontwerpbestemmingsplan is de wijziging van de ontsluiting via de dr. Langendijklaan naar een oprit op de Franse Baan. Deze wijziging komt voort uit de vooroverlegreactie van de provincie waarin gesteld wordt dat verplaatsing van een dassenburcht ten behoeve van de ontsluiting via de dr. Langendijklaan geen gewenste ontwikkeling is. Tevens is uit contacten met het Ministerie van Economische Zaken en vereniging Das en Boom gebleken dat de verplaatsing van de dassenburcht, welke gelegen is op de oprijlaan via de dr. Langendijklaan welke in het voorontwerpbestemmingsplan was opgenomen, niet mogelijk is. Na herhaaldelijke pogingen is het niet gelukt om de vereiste gronden te verwerven, die noodzakelijk zijn om de oprijlaan via de dr. Langendijklaan met voldoende afstand om de dassenburcht heen te kunnen leggen. Voor de ontsluiting van de natuurbegraafplaats is hierdoor in het ontwerpbestemmingsplan uitgegaan van een oprit op de Franse Baan.

Inspraak

Het ontwerpbestemmingsplan heeft ter inzage gelegen voor de ingezetenen van de gemeente Landerd en belanghebbenden. Hierop zijn 9 zienswijzen binnengekomen. Door de gemeente Landerd is een nota van inspraak opgesteld welke als bijlage bij voorliggend bestemmingsplan is gevoegd.²⁸ In de nota zijn de zienswijzen zijn de zienswijzen en de reactie van de gemeente op deze zienswijzen verwerkt.²⁹

Besluitvorming

In de gemeenteraadsvergadering van 11 december 2014 is het bestemmingsplan voor natuurbegraafplaats Maashorst vastgesteld.

---

²⁶ Vooroverlegreactie Provincie Noord-Brabant, mei 2014.

²⁷ Vooroverlegreactie Waterschap Aa en Maas, april 2014.

²⁸ Nota van inspraak, gemeente Landerd, oktober 2014.